З Днем захисника Вітчизни!

На варті неба України!

Крила України

Друкований орган Міністерства оборони України

www.krula.com.ua

№ 8 (671) 18 – 22 лютого 2013 року

НОВИНИ / КОМЕНТАРІ / ДОЗВІЛЛЯ / СПОРТ

ЧИТАЙТЕ В НОМЕРІ:

+2 літаки у строю

2 стор.

60 – время намечать новые рубежи

8-9 стор.

У День вшанування учасників бойових дій на території інших держав Президент України Віктор Янукович у Києві поклав квіти до Меморіального комплексу громадянам України, загиблим в Афганістані. У церемонії також взяли участь Голова Верховної Ради Володимир Рибак, Прем'єр-міністр Микола Азаров, Голова Київської міської державної адміністрації Олександр Попов, голова Української Спілки ветеранів Афганістану Сергій Червонописький, представники громадськості. Учасники церемонії вшанували пам'ять загиблих хвилиною мовчання.

4-5 стор.

У Києві презентували "Білу книгу – 2012 "

"Головною особливістю 2012 року стало формування правових засад державної політики з питань національної безпеки у воєнній сфері, сфері оборони та військового будівництва. Було завершено розроблення концептуальних документів, які є основою оборонного планування в Україні, а саме: нові редакції Стратегії національної безпеки України і Воєнної доктрини України, Стратегічний оборонний бюлетень України та Концепція реформування і розвитку Збройних Сил України на період до 2017 року". Про це 21 лютого повідомив перший заступник Міністра оборони України Олександр Олійник під час презентації щорічного видання "Біла книга – 2012. Збройні Сили України".

У вступній промові Олександр Олійник також підкреслив, що Міністерство оборони за усталеною традицією саме до Дня захисника Вітчизни оприлюднює щорічне видання "Біла книга – 2012. Збройні Сили України".

– Це вже восьме видання, у якому максимально відкрито викладено якісні та кількісні показники діяльності Збройних Сил. Наклад цьогорічного видання складає десять з половиною тисяч примірників... 1.500 примірників із них будуть надруковані англійською мовою, – наголосив перший заступник Міністра оборони України.

Олександр Олійник відзначив, що важливим результатом діяльності Міністерства оборони та Збройних Сил у 2012 році є те, що завдання, поставлені Президентом України – Верховним Головнокомандувачем Збройних Сил України, у цілому виконані.

– Підвищено рівень оснащеності Збройних Сил озброєнням та військовою технікою, зокрема кількість боєготових літаків збільшено у півтора рази, відновлено технічну готовність половини бойових кораблів і катерів, а також удосконалено польовий, повітряний і морський вишкіл особового складу. Це стало можливим за підтримки Уряду та ефективної діяльності Міноборони щодо управління ресурсним забезпеченням, – сказав Олександр Олійник.

Так, фінансовий ресурс Міноборони у 2012 році, у порівнянні з 2011 роком, було збільшено на 16,5 %. Завдяки цьому було поліпшено фінансування за такими напрямами: підготовка Збройних Сил; закупівля, модернізація, відновлення боєздатності озброєння та військової техніки; грошове забезпечення військовослужбовців та заробітна плата працівників.

www.mil.gov.ua

Шановні громадяни України!

23 лютого ми відзначаємо День захисника Вітчизни.

Цим святом ми висловлюємо вдячність тим, хто боронив нашу землю від загарбників.

Завдяки їхній силі духу, мужності та непохитній вірі наша Вітчизна здобула омріяний мир і свободу.

Честь вам і слава!

Також щиро вітаю тих, хто сьогодні примножує звитягу старших поколінь, захищає нашу державу та її кордони.

Від вашого щоденного самовідданого служіння Батьківщині залежить обороноздатність нашої країни та безпека українських громадян.

Вірю, що ви й надалі будете доблесно виконувати покладену на вас священну місію захисту держави.

Зичу всім миру та добробуту.

Щастя вам і вашим близьким, міцного здоров'я та довгих років життя!

Президент України
Віктор Янукович.

Дорогі ветерани війни і військової служби!
Шановні військовослужбовці Збройних Сил та інших військових формувань України!
Вітаю вас з нагоди Дня захисника Вітчизни!

У цей день ми вшановуємо всіх представників благородної військової професії, які присвятили своє життя захисту рідної Вітчизни, здобувши славу непереможних воїнів. Ми вітаємо тих, хто продовжує почесну справу захисників, забезпечуючи військову міць і обороноздатність Української держави та оберігаючи недоторканність її кордонів.

Сьогодні перед армією стоять стратегічні завдання реформування та оновлення, що реалізуються в умовах складної економічної ситуації.

Перехід до професійної армії, переоснащення та модернізація Збройних Сил є головними пріоритетами національної безпеки. Нашим завданням є підвищення соціального забезпечення військовослужбовців, вирішення житлового питання, патріотичне виховання молоді та підняття престижу професії військового у суспільстві.

На цьому шляху ми відчуваємо значну підтримку Уряду та Президента України, громадських організацій та громадян України.

У цей святковий день від усього серця бажаю Вам та Вашим родинам міцного здоров'я, миру, наснаги та невичерпної енергії, благополуччя та нових звершень у справі служіння Вітчизні.

Я впевнений, що ми разом докладемо всіх зусиль, щоб армія залишалася гордістю, надією, реальним захисником свободи Українського народу і територіальної цілісності нашої держави. Збройні Сили України на гідному рівні підтримуватимуть обороноздатність країни, її високий міжнародний авторитет.

Зі святом Вас!

З повагою

Міністр оборони України
Павло Лебедєв.

Товариші генерали, офіцери, сержанти, курсанти та солдати, працівники Збройних Сил України і ветерани військової служби!

23 лютого український народ відзначатиме День захисника Вітчизни – традиційне свято всіх, хто служив на благо Батьківщині та сьогодні стоїть на сторожі незалежності і територіальної цілісності нашої держави.

Нинішні захисники Вітчизни є гідними нащадками старших поколінь, продовжують та примножують їх славні бойові традиції. Професіоналізм, самовідданість і наполегливість військовослужбовців Повітряних Сил Збройних Сил України є запорукою недоторканості повітряних рубежів незалежної України.

З нагоди свята висловлюю слова щирої вдячності кожному солдату, сержанту, офіцеру та генералу, працівникам Збройних Сил України за вірність військовому обов'язку, мужність і самовідданість у службі та повсякденній роботі.

Висловлюю глибоку повагу та вдячність ветеранам Великої Вітчизняної війни і Збройних Сил за Вашу активну життєву позицію та участь у військово-патріотичному вихованні молоді.

Від імені військової ради Командування Повітряних Сил Збройних Сил України вітаю вас з Днем захисника Вітчизни та бажаю всім доброго здоров'я, миру і злагоди, щастя і процвітання, наснаги та нових звершень у справі зміцнення боєздатності Повітряних Сил Збройних Сил України!

З повагою

Командувач Повітряних Сил Збройних Сил України
генерал-лейтенант Юрій Байдак.

ШТАБНЕ ТРЕНУВАННЯ

Мета – досконала система управління

20 лютого у Командуванні Повітряних Сил ЗС України відбулося підведення підсумків дводенного спільного штабного тренування, яке проходило під керівництвом начальника штабу – першого заступника командувача Повітряних Сил Збройних Сил України генерал-майора Артура Артеменка.

Темою тренування було "Вироблення замислу протиповітряної оборони важливих державних об'єктів та дій чергових сил з ППО Збройних Сил у мирний час".

Основною метою заходу, як повідомив генерал-майор Артур Артеменко, було напрацювання основних підходів до системи управління підлеглими військами, вдосконалення управління черговими силами, а також перевірка теоретичних знань та практичних навиків генералів та офіцерів органів військового управління з вміння адекватно оцінювати обстановку і приймати відповідне рішення, враховуючи ймовірні ризики та загрози.

В ході тренування перевірялася злагодженість центрів та пунктів управлінь в перспективній структурі Командування Повітряних Сил, досліджувалися питання їх ефективності в ході виконання завдань щодо прикриття важливих державних об'єктів України в повітряному просторі, визначених відповідною постановою Кабінету Міністрів України.

За словами начальника оперативного управління – заступника начальника штабу Командування Повітряних Сил Збройних Сил України генерал-майора Віктора Гамори, в ході проведення навчань було також відпрацьовано ряд питань, пов'язаних з ефективністю роботи структурних підрозділів, які будуть створені в перспективній структурі збройних сил, визначено попередні критерії та оцінки ефективності протиповітряної оборони важливих державних об'єктів в теперішній час та на перспективу.

Роман Юрчило.
Фото Дмитра Струтинського.

БОЙОВЕ ПОПОВНЕННЯ

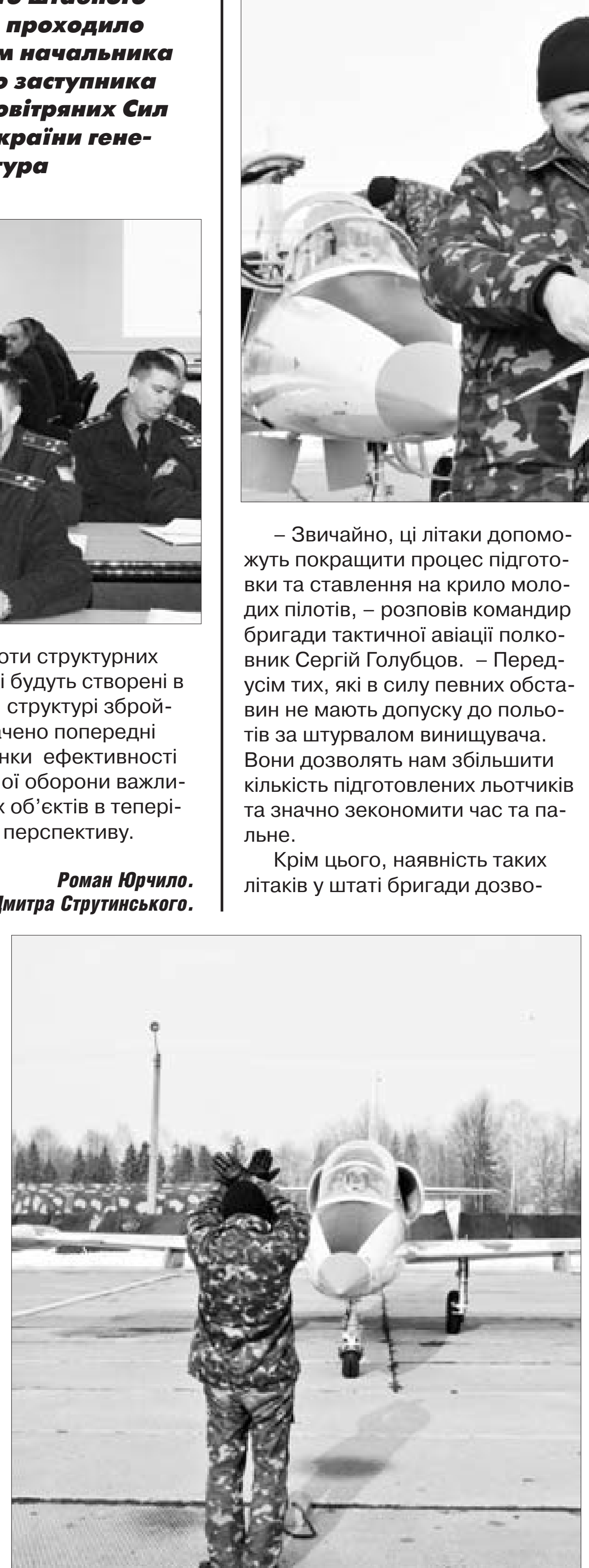
+2 літаки у строю

Напередодні Дня захисника Вітчизни в авіаторів Івано-Франківської бригади тактичної авіації незвичайне свято. Вони прийняли до строю два навчально-тренувальних літаки Л-39.

– Звичайно, ці літаки допоможуть покращити процес підготовки та ставлення на крило молодих пілотів, – розповів командир бригади тактичної авіації полковник Сергій Голубцов. – Передусім тих, які в силу певних обставин не мають допуску до польотів за штурвалом винищувача. Вони дозволять нам збільшити кількість підготовлених льотчиків та значно зекономити час та пальне.

Крім цього, наявність таких літаків у штаті бригади дозволить винищувачам відпрацьовувати на практиці такі завдання, як пошук та перехоплення повітряних цілей, їх класифікацію, примушення до посадки порушників повітряного кордону на безпечний аеродром та багато інших.

На аеродромі новоприбулі літаки зустрічав командир бригади полковник Сергій Голубцов, який особисто привітав старшого штурмана бригади підполковника Сергія Ісакова з благополучним прибуттям. Після необхідних технічних процедур Л-39 повноправно вступлять у стрій і вже з наступного тижня будуть доброю підмогою у підвищенні боєготовності бригади, яка охороняє західні терени нашої Батьківщини.

Варто додати, що днями військовослужбовці бригади виконали чергову льотну зміну на літаках МіГ-29, упродовж якої льотчики здійснили п'ятнадцять вильотів. Винищувачі відпрацювали перехоплення повітряних цілей парами на середніх висотах. Крім того, один льотчик підтвердив свій допуск до перехоплення цілей на малих висотах у складі пари, а інший отримав допуск до одиночного перехоплення повітряних цілей на малій висоті. Загалом з початку року авіатори бригади виконали близько півтора десятка льотних змін, і в найближчих планах льотчиків – проведення чергових польотів вночі у складних метеоумовах.

Тарас Грень.

ПОЗИЦІЯ

Президент вимагає прискорення економічних реформ

Президент України Віктор Янукович доручив Кабінету Міністрів прискорити виконання та поліпшити стан реалізації Програми економічних реформ на 2010-2014 роки "Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава".

Глава держави, зокрема, доручив Прем'єр-міністру прискорити внесення на розгляд Верховної Ради законопроектів, підготовлених на виконання Національного плану дій на 2012 рік щодо впровадження Програми економічних реформ.

Також у дорученні йдеться про внесення змін до Держбюджету на 2013 рік для першочергового фінансування видатків на реалізацію другого етапу національного проекту "Вчасна допомога", реформування сфери надання адмінпослуг. Кабінет Міністрів також повинен удосконалити систему надання адміністративних послуг, пов'язаних із використанням автотранспортних засобів.

РІШЕННЯ УРЯДУ

Затверджено План першочергових заходів щодо інтеграції України до ЄС

На засіданні Уряду ухвалено розпорядження Кабінету Міністрів України "Про затвердження Плану першочергових заходів щодо інтеграції України до Європейського Союзу на 2013 рік". Цей документ підготовлено з метою врегулювання низки проблемних питань двосторонніх відносин між Україною та ЄС, визначених у висновках Ради міністрів закордонних справ ЄС від 10 грудня 2012 року.

З урахуванням підсумків розширеної зустрічі Прем'єр-міністра Миколи Азарова та членів Кабінету Міністрів з Комісаром Європейського Союзу з питань розширення та політики сусідства Штефаном Фюле 7 лютого цього року, а також результатів відповідних робочих консультацій з Представництвом ЄС в Україні, які відбулися 8 лютого цього року, проект Плану було додатково погоджено без зауважень Міністерством юстиції, Міністерством фінансів та Міністерством внутрішніх справ.

Прийняття зазначеного нормативно-правового акта забезпечить підготовку до підписання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС під час Саміту Східного партнерства, який відбудеться у листопаді, та створить передумови для її подальшої імплементації, підтримання безперервності роботи з реалізації євроінтеграційних завдань з урахуванням впровадження внутрішніх соціально-економічних реформ.

РОБОЧА ПОЇЗДКА

Павло Лебедєв: "Головне зробити те, що потрібно людям"

"Українська сторона виступила з пропозицією освоєння земель Міністерства оборони України і тих, що орендує Міністерство оборони Російської Федерації під будівництво житла для військовослужбовців як українських Збройних Сил, так і Збройних сил Росії". На цьому, 20 лютого, наголосив Міністр оборони України Павло Лебедєв у Севастополі, за підсумками зустрічі з міністром оборони Російської Федерації генералом армії Сергієм Шойгу, який з робочою поїздкою відвідує Чорноморський флот.

Зі слів Павла Лебедєва, Міністерство оборони України відпрацювало механізми реалізації надлишкового військового майна, а саме – військових містечок, які вивільнені від військових частин і не використовуються за призначенням.

– Їх буде реалізовано на відкритих публічних і прозорих аукціонах з контролем громадськості, а отримані кошти спрямовано на забезпечення житлом військовослужбовців Збройних Сил України. Дані об'єкти є досить привабливими для інвесторів як бази для створення технопарків або житлових комплексів. На зустрічі я запропонував російській стороні взяти участь у цьому проекті. Наразі чекаємо відповіді, – повідомив Міністр оборони України.

Під час переговорів Павло Лебедєв також ініціював важливе питання щодо виплати пенсій на території України для військових пенсіонерів РФ, які після завершення військової служби проживають у Севастополі.

– Потрібно вирішити питання на законодавчому рівні, щоб вони могли отримувати свої пенсії у Севастополі, що значно полегшить цю процедуру для людей. Сьогодні для отримання пенсії пенсіонер повинен виїжджати у Росію, а це не зручно, це витрати. Головне зробити те, що потрібно людям. Рішення на законодавчому рівні між нашими країнами зніме цю проблему і стане стимулюючим для економіки міста, – відзначив Міністр оборони України Павло Лебедєв.

ФІНАНСИ

Затверджено показник середньої зарплати за грудень 2012 року

Затверджено показник середньої заробітної плати (доходу) в середньому на одну застраховану особу у сумі 3048 гривень 60 копійок. Цей показник буде застосовуватись при визначенні коефіцієнта заробітної плати за грудень 2012 року при призначенні пенсій відповідно до Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування".

www.kmu.gov.ua

ПЛАНИ

Куба одержить три Ан-158

Три нові літаки Ан-158 з квітня надійдуть на Кубу, ще три такі літаки будуть поставлені в країну в наступному році. Про це повідомив голова Кубинської авіаційної корпорації (CACSA) Рамон Мартінес Ечаваррія. Про це повідомляє передає Фокус.ua.

"З квітня розпочнеться експлуатація трьох нових російсько-українські літаків Ан-158, ще три машини ми одержимо у 2014 році. Таким чином, ми будемо поступово заміщати літаки Ан-24, які мають меншу дальність польоту", – голова Кубинської авіаційної корпорації.

Літаки Ан-158 поставляються на Кубу на умовах фінансового лізингу і призначені для використання на внутрішніх авіалініях Куби.

До проблем авіагарнізону...

Голова Севастопольської міськдержадміністрації Володимир Яцуба відвідав аеродром "Бельбек" та військове містечко Севастопольської бригади тактичної авіації.

Там посадовець ознайомився з побутовими умовами льотчиків, оглянув навчально-матеріальну базу, відвідав стоянку з літаками МіГ-29 та Л-39М. Голова Севастопольської міськдержадміністрації побував на комплексному тренажері, де особисто спробував "підняти" у повітря та "посадити" літак на аеродром.

Наступного дня він спостерігав за ходом льотної зміни у Севастопольській бригаді тактичної авіації, мав можливість поспілкуватися з льотним та льотно-технічним персоналом щодо умов служби, а також соціально-побутових проблем гарнізону.

Крім того, Володимир Яцуба обговорив з командуванням бригади питання надання шефської допомоги.

mil.gov.ua

КОНТРАКТИ

Україна передала Індії п'яту партію модернізованих Ан-32

Чергова партія легких транспортних літаків Ан-32 у складі 5 машин, модернізованих в Україні на замовлення індійських ВПС, відбула з Києва в Канпур. Про це повідомляє ukrspecexport.com. Це вже п'ята партія машин, передана індійській стороні в рамках контракту на ремонт, продовження ресурсу і модернізацію 105 літаків Ан-32 ВПС Індії. Загалом на сьогодні індійським ВПС передано 25 модернізованих літаків.

За контрактом 40 літаків Ан-32 мають бути відремонтовані і модернізовані в Україні, а інші 65 – на авіазаводі індійських ВПС у Канпурі (Північна Індія). Головним виконавцем контракту з української сторони є дочірнє підприємство ДК "Укрспецекспорт" ДГЗП "Спецтехноекспорт", співвиконавцями – ДП "Антонов", ДП "Завод 410 ЦА", ПАТ "Мотор Січ".

Перша партія з 5 модернізованих літаків відбула в Індію в травні 2011 року, друга партія з 5 літаків – у вересні 2011 року. Ще 5 модернізованих Ан-32 відправлено в Канпур у березні 2012 року, і ще 5 – в жовтні. Передачу замовнику чергової, шостої партії літаків намічено на літо поточного року.

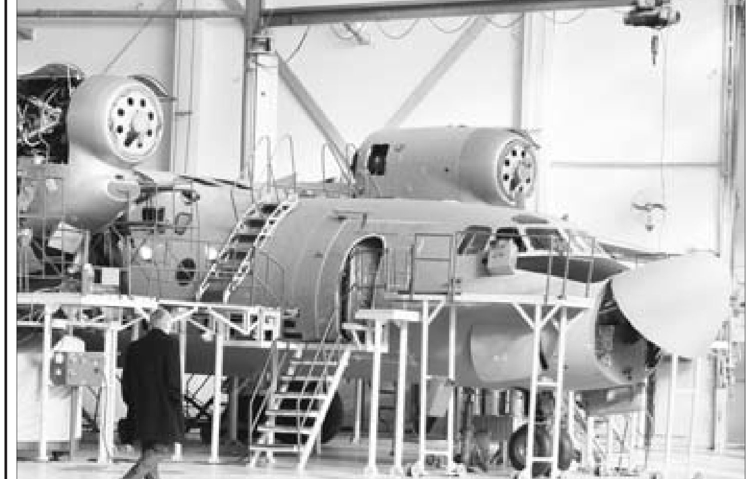

Фото Віктора Гедза.

ПОСТАВКИ

Україна передала Іраку близько 200 БТР-4Е

Україна передала Іраку близько 200 бронетранспортерів БТР-4Е в рамках укладеного в 2009 році контракту на поставку 420 машин цього типу. Про це заявив генеральний конструктор ДП "Харківське конструкторське бюро з машинобудування імені О.О.Морозова" Олександр Веретенников під час виставки "IDEX-2013".

Зокрема, 7 лютого в Києві представники ДК "Укрспецекспорт" і міністерство оборони Республіки Ірак підписали акт приймання чергової партії БТР-4Е в кількості 40 одиниць. За словами генконструктора, в Ірак поставляється сімейство бронетранспортерів БТР-4, що включає лінійні, командно-штабні, ремонтно-евакуаційні та медичні машини, а також комплексні динамічні тренажери екіпажів.

КИЇВ

Козацький гарт "богунців"

У Київському військовому ліцеї імені Івана Богуна, де начальником генерал-майор Данило Романенко, відзначили чергову річницю від дня трагічної смерті видатного українського військового і державного діяча, козацького полководця полковника Івана Богуна. З цього приводу на плацу навчального закладу провели урочисту церемонію вшанування його пам'яті.

Звертаючись до вихованців спеціалізованого військового навчального закладу та присутніх на заході представників Українського реєстрового козацтва, начальник Київського військового ліцею імені Івана Богуна генерал-майор Данило Романенко поставив наголос на тому, що пам'ять про видатних українців повинна постійно жити в серцях майбутніх захисників Вітчизни.

– Іван Богун – це видатний український полководець та стратег. Він один із найвидатніших представників нашого народу, приклад мужності, честі та незламності духу. Він справжній козацький лицар та відважний воїн, який сьогодні є прикладом для наслідування для своїх послідовників "богунців", – зазначив генерал-майор Данило Романко.

За його словами, навчальний заклад з честю носить назву імені Івана Богуна. Вклад цієї постаті в українську історію та розвиток і збагачення традиції українського війська неоціненний. В навчальному закладі шанують подвиги попередніх поколінь, і його вихованці з гордістю носять почесне звання "богунець".

Верховний отаман Об'єднаної ради українського та зарубіжного козацтва Олександр Левандо вручив навчальному закладу Прапор Українського та зарубіжного козацтва та Всеукраїнського козацького війська. На прикладі цього навчального закладу він навів слова відомого класика та назвав ліцей "гніздом, в якому зароджується ця воля та лицарство держави". Олександр Левандо закликав "богунців" шанувати предків та їхні звичаї. Побажав спадкоємцям героїв не звернути зі шляху відважних захисників Вітчизни. Разом із врученням прапора представники Українського реєстрового козацтва передали ліцеїстам побажання та наказ: "по-козацьки бути здоровим, по-козацьки бути веселим, по-козацьки довго жити й чесно Україні служити"...

ДО 70-Ї РІЧНИЦІ ВЕЛИКОЇ ПЕРЕМОГИ

Естафета стартувала з Луганщини

Під час святкування 70-річчя визволення Луганська від німецько-фашистських загарбників у місті відбулися урочисті заходи за участю військовослужбовців гарнізону.

Традиційно урочистості розпочалися покладанням квітів до Меморіалу слави та могили Невідомого солдата. Участь у святкуванні взяли Віце-прем'єр-міністр України Олександр Вілкул, перший заступник командувача Південного оперативного командування генерал-майор Олександр Розмазнін, керівництво міста та області, військовослужбовці гарнізону, а також ліцеїсти Луганського обласного ліцею "Кадетський корпус імені героїв Молодої гвардії".

Після святкового мітингу в історичному центрі міста відбулося відтворення параду Радянської армії у лютому 1943 року. В параді взяли участь військовослужбовці 3-го дивізіону 156-го зенітного ракетного полку, вихованці обласного ліцею та члени історико-пошукового об'єднання "Патріот". Вони пройшли урочистим маршем у військовій формі одягу часів Великої Вітчизняної війни. Після параду в обласній філармонії відбувся святковий концерт. Цими урочистостями було дано старт Всеукраїнської естафети пам'яті "Слава визволителям України", що присвячена 70-річчю визволення України від німецько-фашистських загарбників.

Дмитро Чалий. м. Харків.

ВАСИЛЬКІВ

Хвилиною мовчання та орудійним залпом вшанували пам'ять загиблих воїнів-інтернаціоналістів військовослужбовці Повітряного командування "Центр" під час урочистостей з нагоди Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав та 24-ї річниці виведення Радянських військ з Демократичної Республіки Афганістан. У своєму виступі заступник командира Повітряного командування "Центр" з авіації – начальник авіації полковник Андрій Ярецький, закликав молоде покоління брати приклад з ветеранів війни, військової служби та учасників бойових дій.

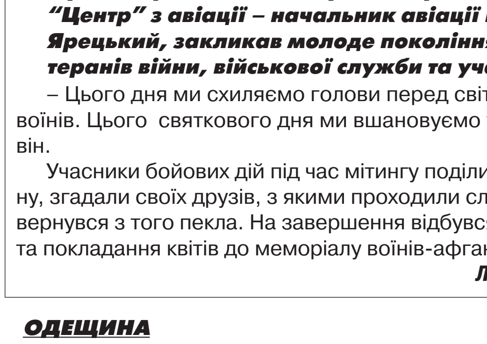
– Цього дня ми схиляємо голови перед світлою пам'яттю полеглих воїнів. Цього святкового дня ми вшановуємо усіх живих, – зазначив він.

Учасники бойових дій під час мітингу поділились спогадами про війну, згадали своїх друзів, з якими проходили службу, та тих, хто не повернувся з того пекла. На завершення відбувся молебень по загиблих та покладання квітів до меморіалу воїнів-афганців.

Любов Киналь. м. Васильків.

ОДЕЩИНА

Зустріч ветеранів-афганців з військовослужбовцями провели і у Варшавсько-Одеській зенітно-ракетній бригаді Повітряних Сил ЗС України. Були запрошені голова Одеської обласної спілки ветеранів-десантників полковник Микола Лата, який пройшов шлях від курсанта-десантника до заступника начальника факультету "ВДВ", а також підполковник Олексій Коршунов, що закінчив роки служби на посаді експерта-аналітика.

Гвардії полковник Микола Лата розповів присутнім про роки в Афганістані, де проходив службу у званні капітана та майора. Він повідав про такі чесноти, як дружба, товариство, стійкість, героїзм, патріотизм, особливо у складних екстремальних умовах. Розповів про значення любові до Батьківщини, про необхідність виконувати свої обов'язки якнайкраще.

У свою чергу, гвардії підполковник Олексій Коршунов привернув увагу слухачів розповіддю про роки служби в морському спецназі, про основні бойові завдання, які вони виконували на території інших держав. Особливу увагу він звернув на виконання завдань у складних умовах, недопущення боягузтва та готовність виконати наказ за будь-яких обставин.

Крім того, він зауважив, що під час бойових дій чи інших операцій такого ганебного явища, як нестатутні взаємини, взагалі не було. На усілякі дурниці часу не було. А от у підрозділах, яким нічим було зайнятися, інколи траплялися такі випадки. Тож, висновок напрошується сам за себе.

Військовослужбовці частини з цікавістю слухали бойових офіцерів, ставили їм питання, отримували відповіді. На згадку солдптам зробили колективне фото з воїнами-афганцями.

Є.Федотов. м. Одеса.

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК

Учасників бойових дій на території інших держав 15 лютого вшановували в Івано-Франківську. 24 роки тому останній солдат Радянської армії покинув територію Демократичної Республіки Афганістан. Закінчилась 9-річна трагічна і драматична епопея, яка залишилась у народній пам'яті під назвою "Афганська війна".

Вшанувати пам'ять полеглих та привітати воїнів-"афганців" й їх бойових побратимів, які брали участь у численних конфліктах у різних куточках світу, до Парку Військових ветеранів, де відбувалося віче-реквієм, завітали заступники Голови Івано-Франківської ОДА Роман Іваницький та Івано-Франківського міського голови Михайло Верес, голова обласної організації Української спілки ветеранів Афганістану Юрій Купчій, керівник обласної структури Міжнародної громадської організації "Ліга 30" Віктор Омелько, керівники силових структур області, представники духовенства, громадськості.

Як зауважив у своїй промові Роман Іваницький, Афганістан для українців – це, насамперед, біль, біль багатьох родин, які втратили своїх синів, братів та батьків. А відтак, зберегти пам'ять про них – це наш обов'язок. У свою чергу, заступник міського голови обласного центру М.Верес нагадав, що кожен четвертий учасник бойових дій на території Демократичної Республіки Афганістан був українцем.

– В Івано-Франківську, – зазначив заступник міського голови, – проживає 1200 учасників бойових дій на території інших держав та 15 сімей військовослужбовців, які загинули на тій війні...

Традиційно по закінченню віча його учасники поіменно згадали усіх мешканців області, які загинули під час збройного конфлікту в ДРА, вшанували усіх їх хвилиною мовчання та салютом. Надалі ветерани Афганістану мали можливість поспілкуватись за "фронтовими" 100 грамами та тарілкою солдатської каші із котла польової кухні, а продовжились урочистості у Центральному народному домі міста Івано-Франківська святковим концертом.

Тарас Грень.

"Саме учасники бойових дій уособлюють великий дух бойового братерства та взаємодопомоги"

18 лютого в Орденській залі Генерального штабу Збройних Сил України Міністр оборони України Павло Лебедєв в урочистій обстановці вручив державні нагороди та заохочення військовослужбовцям і працівникам Збройних Сил України, які брали участь в бойових діях на території інших держав.

Так, за значний особистий внесок у розвиток ветеранського руху, патріотичне виховання молоді, мужність і самовідданість, виявлені під час виконання військового обов'язку, та з нагоди Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав Указом Президента України начальника штабу – першого заступника командувача Сухопутних військ ЗС України генерал-лейтенанта Анатолія Пушнякова нагороджено орденом Богдана Хмельницького ІІ ступеня. Орденом Данила Галицького – старшину 33-го полігона 169-го навчального центру Сухопутних військ Збройних Сил України старшого прапорщика Петра Шинкаренка. Чотири офіцери отримали медалі.

Водночас наказом Міністра оборони України за вагомий особистий внесок у розвиток Збройних Сил, зразкове виконання військового та службового обов'язку, відданість справі та високий професіоналізм група військовослужбовців та працівників ЗС України отримали медалі, грамоти та цінні подарунки.

Звертаючись до присутніх під час урочистостей, керівник вітчизняного оборонного відомства наголосив, що нині в Україні проживає близько 164 тисяч наших співвітчизників, які брали участь у військових конфліктах в різних країнах світу, з яких понад 5 тисяч проходять службу у Збройних Силах України. У державі шанується героїзм і звитяга тих, хто пройшов Афганістан та Ірак, пильнував мир на території колишньої Югославії, у Лівані, Судані, Сьєрра-Леоне, а нині охороняє спокій громадян у Косово, Ліберії та Демократичній Республіці Конго.

– Ваші подвиги – це правда історії, а виявлені вами самопожертва та героїзм – яскравий приклад служіння Батьківщині. Саме ви як ніхто знаєте ціну мирного життя, – звертаючись до учасників бойових дій на території інших держав, підкреслив Міністр оборони України Павло Лебедєв. – Ваш безцінний бойовий досвід необхідний для всебічної підготовки військовослужбовців, патріотичного виховання майбутніх захисників Вітчизни. Саме ви уособлюєте великий дух бойового братерства та взаємодопомоги. Започатковані вами традиції продовжують і примножують воїни Збройних Сил України.

www.mil.gov.ua

ВІННИЦЯ

15 лютого з нагоди 24-ї річниці від дня виведення Радянських військ з території Республіки Афганістан у Вінницькому гарнізоні відбулися тематичні заходи.

Так, у Командуванні Повітряних Сил Збройних Сил України під час урочистих зборів перший заступник командувача Повітряних Сил Збройних Сил України генерал-майор Сергій Дроздов виголосив слова подяки всім учасникам бойових дій на території інших держав, які проходять службу в Командуванні Повітряних Сил, та від імені Міністра оборони України, начальника Генерального штабу – Головнокомандувача Збройних Сил України, командувача Повітряних Сил вручив почесні відзнаки, цінні подарунки, грамоти та подяки.

Пізніше центральною вулицею міста Вінниці ветерани Збройних Сил, учасники бойових дій в Афганістані, керівники області та міста, члени спілок учасників бойових дій в Афганістані, представники громадських організацій, керівництво Командування Повітряних Сил Збройних Сил України та військовослужбовці Вінницького гарнізону пройшли урочистою ходою до парку культури і відпочинку імені М.Горького, де біля пам'ятника воїнам, загиблим в Афганістані, відбувся мітинг-реквієм та покладання квітів.

Фото Дмитра Струтинського.

КЕРЧ

У Керчі у День вшанування учасників бойових дій на території інших держав відбулося урочисте покладання квітів до пам'ятного знака, встановленого на згадку про керчан, що загинули під час виконання інтернаціонального обов'язку у складі обмеженого контингенту Радянських військ у Демократичній Республіці Афганістан.

Живі червоні гвоздики до підніжжя пам'ятного знака поклали керівництво міста, працівники виконкому, депутати, представники трудових колективів, громадських організацій, ветерани, військовослужбовці, студенти й школярі. Вшанували пам'ять загиблих хвилиною мовчання. Пролунав військовий салют.

У міському культурному центрі пройшла традиційна зустріч мера міста Олега Осадчого з інвалідами Афганської війни й батьками загиблих воїнів-інтернаціоналістів. Після завершення зустрічі відбувся концерт-реквієм "Эхо афганской войны".

Довідка. За даними Керченського військкомату, для надання інтернаціональної допомоги Демократичній Республіці Афганістан були направлені 412 керчан. 12 з них загинули. Сьогодні, за даними управління праці й соціального захисту, у Керчі проживають 27 інвалідів війни, 296 учасників бойових дій в Афганістані, 9 членів родин загиблих.

Оксана Шеремет.
Фото автора.

У Військово-медичному клінічному центрі Центрального регіону з нагоди Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав відбувся вечір пам'яті.

У клубі Центру зібралися військові лікарі, котрі за різних часів виконували інтернаціональний обов'язок в Демократичній Республіці Афганістан, під егідою ООН брали участь у миротворчих операціях, надаючи неоціненну допомогу не лише військовим контингентам у гарячих точках планети, а й місцевим жителям, котрі потерпали від розрухи, холоду та різних хвороб.

– Географія країн, – зазначив заступник начальника Військово-медичного клінічного центру Центрального регіону з виховної роботи підполковник Олег Гончарук, – в яких свою почесну місію виконували військові лікарі закладу, дуже широка. Це і Югославія, і Афганістан, а ще Ірак, Ангола, Ліван, Єгипет та Ефіопія. В цих гарячих точках лікарі в погонах, часто ігноруючи загрозу власній безпеці, рятували життя солдат, офіцерів та мешканців регіону.

Хвилиною мовчання військові медики вшанували своїх колег та товаришів, які не змогли повернутися з тих чужих країв, які, надаючи в гарячих точках допомогу, отримали невиліковні інфекційні хвороби та знайшли свій вічний спокій на Батьківщині.

Відповідаючи на запитання про доречність участі українських військовослужбовців у миротворчих операціях, заступник начальника Військово-медичного клінічного центру Центрального регіону Віталій Колесюк зазначив, що обрана нашою державою політика засвідчує миролюбну позицію українського народу. Адже миротворча діяльність – це справа гідна та морально виправдана.

– Я не помилюсь і висловлю загальну думку учасників бойових дій на території інших держав, що смерть наших бойових друзів була недаремною, а їх звершення – героїчними. Якби сьогодні постало питання вибору їхати чи ні туди, де потребують допомоги, я, не роздумуючи, відповів би "так".

У ході вечора-пам'яті учасники заходу переглянули презентований Центральною телерадіостудією МО України фільм про нелегкі будні українських військовослужбовців під час виконання миротворчої місії в Республіці Ірак.

Владислав Дем'яненко.

В окремому полку зв'язку Повітряних Сил Збройних Сил України, що у Вінниці, за ініціативи командира частини підполковника Дмитра Задворнова пройшов вечір вшанування пам'яті ветеранів-учасників бойових дій в Республіці Афганістан. На захід запросили ветерана Збройних Сил, учасника бойових дій в Афганістані полковника у відставці Никифора Лисицю.

Його зустріч з особовим складом строкової служби проводилась у стінах клубу частини. Свої цікаві та життєві розповіді талановитий ветеран доповнював читанням віршів зі своєї крайньої збірки. Військовослужбовці переглянули представлену їм книжкову виставку "В пекельному небі Афганістану", поставили ряд питань про бойові будні афганського життя, на які Никифор Олексійович дав вичерпні відповіді.

Никифор Лисиця зачитав військовослужбовцям поетичний твір, у якому закладено відповідь на досить риторичне запитання: навіщо була та кровопролитна війна.

– У цьому творі я намагався відповісти усім – і старому, і малому, на ті питання, які щоразу мені задають в аудиторії, – говорить Никифор Олексійович. – Кому була потрібна ця війна, для чого ми взяли в руки зброю і вторглися в цю країну. Скажу одне, ми були солдати, ми отримали наказ, а спогади і душевний біль я передаю у своїх творах.

На вечері також згадали і вінничан, які брали участь у бойових діях та миротворчих операціях на території інших держав.

Наприкінці зустрічі заступник командира частини з виховної роботи підполковник Євген Івашкевич та організатор заходу начальник клубу старший прапорщик Віталій Кирницький подякували Никифору Олексійовичу за цікавий виступ і запросили взяти участь у низці заходів, які проводитимуться в полку зв'язку до Дня захисника Вітчизни.

Ірина Приліпко.

Штурмани впевнено прокладають маршрути

В кабінеті головного штурмана – начальника штурманського управління авіації Командування ПС ЗС України генерал-майора Сергія Кушніра стоїть велетенський глобус, як символ того, що саме штурмани прокладають маршрути українських військових літаків не тільки Україною, а й у будь-яку точку нашої планети. Напередодні 80-ї річниці штурманської служби наш кореспондент зустрівся з генерал-майором Сергієм Кушніром та попросив розповісти про сьогодення військових штурманів України.

– Сьогодні штурмани Повітряних Сил Збройних Сил України спроможні виконувати поставлені перед ними завдання. Навіть незважаючи на обмежений наліт, штурмани екіпажів транспортної авіації отримали минулого року достатній досвід бойової роботи. Транспортники мали достатній наліт тренувальних польотів, до того ж, вони забезпечували десантування підрозділів високомобільних десантних військ СВ ЗС України, передислокацію груп бойових літаків на оперативні аеродроми, перевезення майна та особового складу. Штурмани у складі екіпажів важких транспортних літаків Іл-76 брали участь у виконанні важливих державних завдань, зокрема з перевезення вантажів під час українсько-данської операції "Північний сокіл – 2012", літали в Африку на забезпечення чергової ротації українського миротворчого контингенту в Ліберії, рятували українських громадян з охопленої полум'ям громадянської війни Лівії.

Особливо хочу відмітити молодих офіцерів. Минулого року у складі Державної екзаменаційної комісії я був присутній на державних екзаменах чергового випуску нашого видового навчального закладу – Харківського університету Повітряних Сил. Молоді штурмани та льотчики, мають не тільки добрі та відмінні знання зі спеціальності, а й проявили себе як всебічно розвинені особистості: займаються художньою творчістю, вільно володіють іноземною мовою.

Здавалось би, з усе більшим поширенням сучасних навігаційних систем, популярність штурманської роботи падатиме. Проте це зовсім не так. З кожним роком кількість бажаючих стати військовими штурманами зростає. Це демонструє не тільки вступна кампанія у наш видовий навчальний заклад, де конкурс бажаючих стати військовим штурманом незмінно високий. Вже під час навчання в ХУПСі курсанти інших спеціальностей подають рапорти з проханням про переведення на льотний факультет в групу підготовки штурманів. Потужну базу офіцерів запасу-штурманів створюють Луганський східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля, Кіровоградська льотна академія, ХУПС.

Штурман І класу майор О. Журавель в кабіні Ту-134.

З широким застосуванням у льотній роботі ПЕОМ виникає необхідність у сучасному специфічному програмному забезпеченні заходів бойової та спеціальної підготовки. Хочу відзначити внесок у цю роботу полковника Костянтина Побочного та працівника ЗС України Івана Олійника. Написані ними програми значно пришвидшують штурманські розрахунки.

Штурман авіаційної ескадрильї капітан Юрій Часник.

В штурманському управлінні Командування ПС ЗС України на сьогодні зібралися висококваліфіковані фахівці, котрі щедро діляться своїм професійним та життєвим досвідом з молодими колегами. Достатньо відмітити колишнього головного штурмана ПС ЗС України генерал-майора запасу Сергія Петровича Сафронова, який зробив чималий внесок у формування сучасного обличчя штурманської служби ПС ЗС України. В процесі виконання польотів досвід молодим передають інспектори-штурмани полковники Геннадій Шелудько та Василь Поздняков. Разом з відпрацюванням документів з бойової готовності, фахівці управління займаються методичною роботою. І в цьому провідна роль наукового центру ХУПС та спеціалістів кафедр нашого видового навчального закладу.

Серед завдань, котрі вирішує управління сьогодні, – комплектування пунктів наведення авіації. Вже розпочалась робота з підготовки передових авіаційних навідників на базі Миколаївського центру бойової підготовки. Програмою передбачена перепідготовка офіцерів різних військових спеціальностей.

2013 рік буде не менше насичений різноманітними завданнями. Продовжиться місія українських Іл-76 з перевезення вантажів в Гренландії. З тією тільки різницею, що нинішнього року замість незмінного під час попередніх місій "Північного соколу" штурмана екіпажу полковника Костянтина Побочного маршрут літака прокладатиме полковник Федір Шевченко. Як і у попередні роки, штурмани ПС ЗС України вирішуватимуть завдання штурманського забезпечення різноманітних видових і міжвидових та міжнародних навчань Збройних Сил України.

Відзначаючи 80-річчя штурманської служби, хочу привітати всіх військових штурманів і ветеранів, і тих, хто нині в строю, зі святом та побажати їм здоров'я й успіхів у житті. І військовому, і цивільному.

Записав Віктор Гедз.
"Крила України".

Конго – на відеозв'язку

У Львові, в прес-центрі державної телерадіокомпанії "Львів", пройшла відеоконференція за участю воїнів-миротворців 18-го окремого вертолітного загону ЗС України в Демократичній Республіці Конго та представників регіональних засобів масової інформації.

Таке спілкування відбувалося вперше. Ідея організувати цей своєрідний телеміст належить медіа-центру Міністерства оборони України. Вона знайшла підтримку у миротворців та викликала зацікавленість серед мас-медіа. Відтак, по один бік екрану в Африці сиділи наші військовослужбовці зі складу загону миротворців: начальник штабу – перший заступник командира окремого вертолітного загону підполковник Володимир Галицький, льотчик-інспектор майор Олександр Антоненко, офіцер з питань релігії підполковник Віктор Парандюк та помічник командира загону зі зв'язків із ЗМІ майор Віктор Шубець тощо. А з іншого боку, у Львові, їм ставили питання журналісти. Їх цікавили, насамперед, умови життя, служби та дозвілля українських військових вертолітників. "Знаєте, одне діло інформаційні повідомлення на сайті військового відомства, і зовсім інша справа – живе і вільне спілкування журналістів з нашими військовими в Конго, – каже головний редактор Львівської обласної державної телерадіокомпанії та куратор прес-центру Юрій Кріль. – Ми бачимо людей, їхні емоції, вони діляться своїми враженнями. Це дуже цікаво, такий захід ми проводили вперше і побачили, що цей формат дуже перспективний, напевно, такі відеоконференції ми будемо проводити часто".

Першим слово взяв підполковник Володимир Галицький. Він розповів про організацію роботи українського миротворчого персоналу в Демократичній Республіці Конго: "Зараз наш загін дислокується в трьох місцях: основна частина контингенту знаходиться у базовому таборі поблизу міста Гома. Частина військовослужбовців та техніки перебувають у місті Бунья, що у 600 кілометрах від Гоми, та на аеродромі поблизу населеного пункту Букаву, що у 130 кілометрах від базового табору. Між місцями дислокації українських миротворців налагоджено стійкий зв'язок, що дозволяє здійснювати оперативне управління силами та засобами контингенту. За три місяці виконання завдань у Конго екіпажі вертольотів Мі-24 другої ротації 18-го ОВЗ виконали півтори сотні польотів за завданням Місії ООН. Загальний наліт за цей час складає 173 години 10 хвилин".

"Наш розпорядок дня нічим не відрізняється від типового у Збройних Силах України, – говорить начальник служби безпеки польотів підполковник Сергій Фаріон, – підйом особового складу здійснюється о шостій ранку за місцевим часом. Відбій – о 22.00. Якщо ж отримуємо завдання на виконання польотів, то льотний і льотно-технічний персонал прокидається раніше – о четвертій ранку. На відпочинок відводиться один день на тиждень – неділя".

"Місцеві ставляться до миротворців доброзичливо, – каже помічник командира загону зі зв'язків із ЗМІ майор Віктор Шубець,– добрі стосунки у нас й з миротворцями з інших країн. Навколо нашої бази – миротворчі підрозділи з інших країн. Через дорогу – миротворці з Уругваю. Зовсім поруч – позиції військових з Індії та Марокко. Тож сусідів вистачає. Щоправда, спілкуємося здебільшого з питань служби. Часу на якісь спільні проекти в плані культурного обміну поки що бракує. Хоча такі задуми є".

Разом з військовими авіаторами в Конго поїхав і військовий капелан підполковник Віктор Парандюк. В загоні він обіймає посаду офіцера з питань релігії. Отець Віктор в минулому – військовий льотчик. Перед відрядженням до Африки дуже хвилювався – чи вдасться налагодити служіння в таборі. Зараз йому вже є чим похвалитися: "Ми спорудили православний храм і проводимо там богослужіння. Відсвяткували Різдво і Стрітення".

Журналістів також цікавила організація харчування в загоні: "За українським борщем не скучаєте"?

Відповів начальник медичної служби майор медичної служби Микола Маланій: "Декілька разів на тиждень ми їмо борщ з пампушками з часником. Проблем з цим нема. До речі, продукти в Конго за смаком дуже нагадують українські, тож їжа звична нам за смаком і дуже смачна".

На відеоконференцію прийшли не лише журналісти. До прес-центру також завітали рідні миротворців. Серед них – Ольга Мороз. Вона чекає додому з Африки свого чоловіка – сержанта військової служби за контрактом Олега Мороза. Каже, що служба в миротворчому контингенті чоловікові дуже подобається: "Він – водій спецавтомобіля. Здебільшого займається доставкою води в табір. Щодня ми спілкуємося з ним. Розповідаємо один одному про те, як минув день. Дуже вже скучили один за одним. Разом зі мною на тата чекає наш син Арсеній. Він першокласник. В школі всім розповів: "Мій тато – миротворець. Він – в Африці". Чоловік каже – вони там немов одна родина. Колектив дружний і дуже добрий".

Владислав Назаркевич.
"Крила України".
Фото автора.

Штурм неба

Реактивные истребители II поколения

СССР, единственный из великих держав, пришел к концу Второй мировой войны (1939-1945 гг.) без собственной реактивной авиации

Продовження. Початок в №7.

По общему мнению летчиков НИИ ВВС Г.Седова, П.Стефановского, А.Кочеткова, А.Прошакова, В.Хомякова и других, Як-23 превосходил по скорости и маневренности истребители МиГ-9 и Су-9. В то же время, он слишком долго гасил скорость в горизонтальном полете при дросселировании двигателя из-за отсутствия тормозных щитков, и это существенно ограничивало маневренные характеристики машины. Достаточно сказать, что при полете на высоте 5000 м на торможение со скорости 864 до 637 км/ч уходила 51 секунда. В воздушном бою за это время противник, "ощетинившись" воздушными тормозами, мог пропустить "Як" вперед и без труда уничтожить. Следует отметить, что этот тактический прием широко использовался в годы Второй мировой войны и подтвердил свою жизненность в 1950-е годы в Корее. Вопрос о принятии на вооружение истребителя Як-23, несмотря на все положительные отзывы, повис в воздухе. В "Акте по результатам испытаний", утвержденном главкомом ВВС маршалом авиации К.Вершининым, говорилось, в частности, что благодаря высоким летно-техническим данным, объему вооружения и оборудования Як-23 может быть использован для борьбы с истребителями противника на высотах до 9000-10 000 м, и с этим назначением он может быть принят на вооружение. Несмотря на невыполнение многих требований ВВС, фактор первого по времени предъявления сыграл свою главную роль – Як-23 был принят на вооружение как более совершенный по сравнению с находящимися на то время в серийной постройке МиГ-9 и Як-15. Благодаря простоте техники пилотирования самолет мог быть использован в учебно-тренировочных центрах, школах и строевых частях как переходный боевой тип реактивных самолетов. В конце 1948 года советское правительство приняло решение о серийной постройке Як-23. К этому времени уже серийно выпускался истребитель МиГ-15 и осваивался в производстве Ла-15 с двигателями РД-45 и РД-500 соответственно. Казалось, преимущество самолетов со стреловидным крылом, особенно в высотно-скоростных характеристиках, бесспорно, и Як-23 останется в разряде опытных. Но 1 апреля 1950 года в 382-м ИАП 42-й ИАД, дислоцировавшихся на аэродроме Ханкала, в семи километрах от Грозного, начались войсковые испытания Як-23. Летчики, участвовавшие в испытаниях, закончили переучивание на новую машину до 15 марта и до их начала имели налет на Як-23 – от 20 минут до полутора часов.

Полеты в ходе войсковых испытаний закончились 9 сентября. В них участвовали 20 машин первой серии. Было выполнено 2176 полетов с общим налетом 990 часов 40 минут. В их числе – 34 полета ночью, с общей продолжительностью налета 22 часа 15 минут.

Относительная простота техники пилотирования и эксплуатации, хорошие взлетно-посадочные данные и достаточно большой диапазон скоростей Як-23 при достаточных запасах устойчивости способствовали быстрому освоению летчиками полетов на средних и больших высотах. В целом отзывы о самолете личного состава 382-го ИАП были хорошие, несмотря на выявленные, главным образом, производственные дефекты.

В отчете по результатам войсковых испытаний отмечалось: "Хорошая скороподъемность самолета и достаточная маневренность на скоростях до 0,85 максимальной позволяют вести энергичный групповой воздушный бой на высотах до 8000 метров. На высотах более 8000 метров при энергичном маневрировании легко нарушается боевой порядок, уменьшается огневое взаимодействие, в отдельных случаях с потерей зрительной связи между самолетами и группами. При ведении воздушного боя на высотах 9 000-10 000 метров и скоростях, близких к максимальной и предельно допустимой скорости, летчик теряет инициативу в воздушном бою из-за возникновения самопроизвольных поперечных колебаний самолета и помпажа (на максимальных оборотах двигателя). Воздушный бой в составе больших групп на высотах 9 000-10 000 метров вести затруднительно вследствие малого диапазона скоростей.

Использование прицела АСП-3Н в маневренном воздушном бою ограничено вследствие размывания сетки и исчезновения сетки из поля зрения летчика. Отсутствие герметической кабины летчика и кислородного прибора КП-14 ограничивают высоту полета до 12 000 метров и создают худшие условия для летного состава на больших высотах по сравнению с герметичной кабиной. Относительно слабое пушечное вооружение самолета по сравнению с принятыми схемами вооружения современных реактивных истребителей. Отсутствие радиолокационного оборудования ограничивает применение самолетов в качестве перехватчиков самолетов противника, особенно ночью. Радиостанция РСИ-6 не обеспечивает двухстороннюю связь на полный радиус действия самолета (максимальная дальность при запасе горючего 1430 литров и полете на высоте 10 000 метров оценивалась в 1200 км; авт.). Отсутствие протекторных топливных баков и недостаточная бронезащита. Отсутствие аппаратуры для производства слепой посадки и недостаточная мощность посадочной фары не обеспечивает посадку на неосвещенные аэродромы и в сложных метеоусловиях".

В итоге, рекомендовалось использовать Як-23 как переходный тип в школах (училищах), учебно-тренировочных центрах и строевых частях Советской армии и как учебно-боевой самолет при переделке его в двухместный вариант.

В 1950 году на летные испытания поступил учебно-тренировочный истребитель Як-23 УТИ. Но ни первый, ни второй варианты машины не удовлетворили заказчика. Як-23 УТИ удался лишь с третьей попытки. Вооружение спарки включало один 12,7 мм пулемет УБ.

С созданием спарки ОКБ-115 явно запоздало, так как к концу 1950 года началось сокращение производства Як-23. Публичная демонстрация истребителя Як-23 привела к появлению ряда домыслов, особенно среди зарубежных специалистов. В частности, высказывалась версия, что Як-23 (по классификации НАТО – "Flora") создавался в порядке подстраховки на случай неудач с истребителем МиГ-15.

Серийное производство Як-23 продолжалось с 1949 по 1951 год. За это время на Тбилисском авиационном заводе построили 313 самолетов Як-23 и Як-23 УТИ. Эти самолеты поступали преимущественно в части, дислоцировавшиеся в Северо-Кавказском и Приволжском военных округах.

С июня 1950 года начались поставки Як-23 в социалистические страны и переход частей ВВС и авиации ПВО Советского Союза на МиГ-15. Первыми Як-23 получили Польша (63 самолета) и Чехословакия. Затем 40 истребителей поставили в Болгарию. Состоял Як-23 и на вооружении румынских ВВС. Сегодня Як-23 можно встретить в экспозициях авиационных музеев в подмосковном Монине, Польше, Болгарии и Румынии.

Практически одновременно с Як-23 началось проектирование истребителя Як-25 с таким же двигателем "Дервент V". Наравне с ТРД и стреловидным оперением в самолете сохранился и элемент дозвуковой аэродинамики – прямое крыло. Казалось, что самолет будет соответствовать требованиям заказчика и правительства и в какой-то мере гарантирует не только от возможных неудач, но и получится более маневренным. Однако время показало ошибочность принятого решения. Государственные испытания Як-25-2 завершились в сентябре 1948 года. Несмотря на высокие маневренные характеристики и эффектный показ на воздушном параде в Тушине, он так и остался в разряде опытных.

Следующим самолетом с двигателем компании "Роллс-Ройс" стал истребитель Як-30. Его появлению предшествовал проект истребителя Як-29 с двигателем "Дервент-V". Дальность Як-29 была небольшая, и он предназначался для действий с передовых аэродромов. Однако машина так и осталась только на бумаге, а в металл воплотили проект Як-30, ставший фактически глубокой модификацией Як-25. Впервые в практике ОКБ-115 на Як-30 применили стреловидное крыло (35 градусов по линии фокусов), консоли крыла установили с отрицательным поперечным углом "V", а для снижения интенсивности перетекания воздушного потока вдоль крыла на нем разместили аэродинамические перегородки (гребни).

Первый полет и заводские летные испытания с 4 сентября по 16 декабря 1948 года провел летчик Анохин. Самолет оказался простым в пилотировании и доступным пилотам средней квалификации. Отличная маневренность и большая скорость (до 1025 км/ч) удачно сочетались.

К концу 1948 года построили вторую машину, получившую обозначение Як-30Д (дублер) с увеличенным запасом топлива и боекомплектом. На самолете установили новое крыло, применив техническое решение, более подходящее для крыльев стреловидностью 35° и более. Государственные испытания Як-30Д, начавшиеся в январе на аэродроме Саки (Крым), завершились в мае 1949 года. К этому времени уже серийно строили МиГ-15 и Ла-15, а для Як-30 места в системе вооружений так и не нашлось.

На рубеже "звукового барьера". Реактивные истребители Лавочкина

Первый реактивный истребитель С.Лавочкина был Ла-150. На самолете стоял один ТРД типа РД-10, разработанный под руководством С. Туманского на основе германского двигателя Junkers Jumo-004A (такие стояли на Messerschmit Me-262). Головной из прототипов выполнил первый полет 11 сентября 1946 года. В ходе летных испытаний и освоения малой серии выявилось множество недостатков, и Главный конструктор принял решение отказаться от дальнейших работ по Ла-150 в пользу следующего проекта.

Вначале в официальных документах проект считался модификацией истребителя "150". Вскоре стало ясно, что это совершенно другой самолет, получивший заводской шифр "152". Так, параллельно с постройкой самолета "150", на заводе №301 развернулись работы по созданию целой серии истребителей новой схемы (среднеплана с реданной компоновкой фюзеляжа).

Под обозначением Ла-152, Ла-154 и Ла-156 в ОКБ С.Лавочкина были разработаны три реактивных истребителя близкой к Ла-150 компоновки, но серьезно отличавшиеся конструктивно. Все эти машины относились к первому поколению реактивных истребителей. Ла-152 – среднеплан с формой крыла, близкой к крылу высокоплана Ла-150, но с новым профилем и относительной толщиной всего в 9,1%. Летные испытания Ла-152 начались в октябре 1946 года. ТРД РД-10 от Ла-150 был сохранен. Самолет развивал максимальную скорость 778 км/ч на высоте 5000 м; практический потолок 12 500 м имел тормозные щитки. Вооружение: три 23-мм пушки НС-23. Второй и третий прототипы Ла-152 обозначались Ла-154 и Ла-156.

Перед передачей на государственные испытания один из самолетов "150" дорабатывался. После этих доработок и переделок самолет получил наименование "150М". Госиспытания "150М" начались 24 июля 1947 года. Уже 9 августа на самолете вышел из строя двигатель. В масле появилась металлическая стружка. Запасного двигателя не было, и испытания прервали на месяц. По просьбе главного конструктора их не возобновляли: на госиспытания был предъявлен самолет "156", имевший более высокие летные характеристики. Испытания самолетов "150" и "150М" подтвердили, что на базе одного двигателя РД-10 создать полноценный боевой самолет практически невозможно. Тем не менее, конструкторы, в порядке инициативы, попытались еще раз использовать потенциальные возможности данной схемы. Речь шла о создании одного из первых в СССР форсированных ТРД на базе серийного РД-10. Работавший в это время в ОКБ Лавочкина И.Меркулов предложил повысить тягу РД-10 на 30-50% путем дополнительного сжигания горючего за турбиной. В принципе, дожигание топлива за турбиной форсированием двигателя не являлось, поскольку обороты, расход воздуха, давление топлива в основных форсунках не повышалось и ресурс двигателя оставался прежним. Но термин со стремительным словом "форсаж" сразу прочно вошел в обиход и стал обозначать резкое повышение тяги. Двигатель получил заводское обозначение "ЮФ" (юмо-форсированный). Ожидаемые характеристики подтвердились. Летную отработку двигателя "ЮФ" провели на специально построенном для него самолете "156". Это был первый советский самолет, изначально оснащенный форсированным ТРД, со статической тягой на земле 1240 кгс.

Первый в СССР взлет и полет самолета "156" на форсаже состоялся 10 апреля 1947 года. Успешная доводка двигателя позволила одновременно с самолетом "150М" аналогично переоборудовать еще один самолет "150", на котором вместо серийного РД-10 установили форсированный "ЮФ". Самолет получил обозначение "150Ф" и прошел заводские испытания с 25 июля по 5 сентября 1947 года. Испытания Ла-150Ф показали, что форсаж значительно улучшает летные данные самолета, но в силу известных конструктивных недостатков дальнейших перспектив он не имел и на государственные испытания не передавался.

В июле 1947 года начались летные испытания, и довольно успешные, первого в СССР экспериментального истребителя со стреловидным крылом – Ла-160.

Далі буде.

Ігор Чичкань. Людмила Кошелєва.
Матеріал до друку підготував
Володимир Алєксєєв.

60 – время намечать новые рубежи

Для многих 60 – это некий жизненный рубеж, который отмечает окончание активной трудовой жизни и начало заслуженного годами напряженной работы отдыха и периода осмысления прожитого. Общаясь с Алексеем Ивановичем Мостовым, директором Луганского авиационного ремонтного завода, сразу и не заметишь, что и он подошел к этому важному рубежу. Руководитель полон жизненных сил и планов развивать производство, налаживать сотрудничество со смежниками, искать новых заказчиков и партнеров.

Не так уж и много сегодня осталось на Луганском АРЗ людей, которые могут вспомнить, а как это было на заводе до того времени, когда коллектив возглавил Алексей Иванович Мостовой. И хотя основная продукция – двигатели ТВ3-117 различных модификаций, их узлы и агрегаты и Р29-300 и Р35-300, все так же справно выходят из ремонтных цехов предприятия, производство за два с половиной десятилетия изменилось. Освоены новые технологии, заняли в цехах свое место новые станки и оборудование, освоен ремонт вертолетного двигателя ТВ2-117, головных вертолетных редукторов ВР-8А, ВР-14, ВР-24.

Когда в далеком 1983 году авиационный инженер майор Алексей Мостовой был назначен на должность начальника отдела ремонта авиационной техники, специальных поставок и обучения иностранных специалистов Ворошиловградского АРЗ 295, он, конечно же, начинал не с чистого листа. За плечами уже был опыт работы и на Чугуевском АРЗ, куда его направили служить по распределению после Рижского высшего военного авиационного инженерного училища. Хорошей жизненной и профессиональной школой стал авиационный ремонтный завод Группы советских войск в Германии. Там учился работать и с людьми, рос как авиационный инженер: был начальником цеха и главным конструктором завода по ремонту авиационной техники.

Но разве мог он тогда предполагать, что именно Ворошиловград, который вскоре переименуют в Луганск, станет конечной точкой его путешествий с семьей по просторам "Великого и могучего"? Об этом не думал. Как всегда, с головой окунулся в работу. Сначала – изучение новой техники. На Чугуевском АРЗ Алексей Мостовой освоил ремонт самолетов МиГ-23 и их модификаций. На новой должности пришлось снова садиться за учебники – изучать ремонт вертолетного двигателя. Не забыт и МиГ-23. С приходом нового офицера предприятие начало освоение ремонта Р35-300, двигателя этого самолета.

Навыки и умения авиационного инженера, его знания и отношение к делу лучше всего характеризует карьерный рост. Вскоре после прибытия, почти одновременно с получением очередного воинского звания, Алексей Иванович получает и очередную должность – главный инженер предприятия. А через несколько месяцев после того, как 295-й АРЗ освоил ремонт реактивных авиадвигателей третьего поколения Р35-300, весной 1988 года, подполковник Алексей Мостовой, которому в то время только исполнилось тридцать пять, становится во главе коллектива.

И снова напряженная работа. В первый после освоения ремонта двигателя Р35-300 год завод "выходит на плановую мощность", доводя объем ремонта до 7 единиц в месяц. Впоследствии заводчане осваивают ремонт однотипных двигателей Р27-300 и Р29-300. И при этом не сокращается производственная программа по ремонту двигателя ТВ3-117 и топливного насоса-регулятора НР-3. Таким было становление молодого руководителя в должности директора предприятия.

Но Алексей Иванович был готов и не к таким трудностям. Еще будучи главным инженером он знал, что руководить предприятием будет не просто. В стране уже во всю шла перестройка. Вчерашние враги ставали союзниками, союзники – непонятно кем. Вооруженные Силы все меньше, судя по выделяемым средствам, нуждались в ремонте авиадвигателей. Руководству АРЗ все чаще и чаще приходилось думать не над тем, как выполнить план, а искать заказы, работу, чтобы предприятие продолжало жить. "Новое экономическое мышление" предполагало внедрение конверсионных программ в производство сугубо военных предприятий. Вопросом "что делать?" в то время задавались многие руководители. Всех волновало, будут ли сохранены объемы производства и какой процент "назначат" на конверсионные проекты. Но разве мог тогда кто-нибудь предполагать, что трудности конца 80-х станут мелочами по сравнению с тем, что предстоит решать в середине 90-х.

"Сильных проблемы закаляют, слабых давят". Древняя, проверенная веками истина в последнее десятилетие XX века вновь нуждалась в подтверждении. Проблемы, возникшие после распада СССР, раздавили не одно предприятие, которое казалось сильным. А луганский АРЗ выжил. Как считают заводчане, во многом – благодаря своему руководителю.

Кому именно пришла в голову идея сберечь предприятие, сделав "шаг назад", сейчас и не вспомнить. Но, без сомнения, без участия директора предприятия не обошлось.

– Внимательно проанализировав ситуацию, – вспоминает тот период А.Мостовой, – мы решили: несмотря на то, что завод имеет достаточный опыт ремонта различных модификаций двигателя ТВ3-117, нам нужно расширять ассортимент производимой продукции. Лучше всего наши рабочие умеют ремонтировать авиадвигатели. Значит, нужно было двигаться в этом направлении. Освоение принципиально нового двигателя потребует значительных капиталовложений, нового оборудования и длительного обучения персонала. Этого у нас не было. Так родилась эта оправдавшая себя идея.

В начале 90-х на предприятии освоили ремонт "предшественников" основной продукции предприятия – самолетных двигателей Р29Б-300, Р27Ф2М-300. В сложившихся на то время экономических условиях расчет был прост. Ведь "устаревшие" для советских ВВС Р-27 и Р-29 (предшественники уже давно и успешно освоенного на Луганском АРЗ Р35-300) устанавливались на МиГ-23 и МиГ-27, которые Советский Союз поставлял союзникам по Варшавскому Договору, в страны Африки и Азии. Они требовали ремонта, а инозаказчики, в отличие от отечественных ВВС, за сделанную работу рассчитывались сразу. И вскоре специалисты из Луганска смогли предложить такую услугу мировому рынку.

Похоже развивалась ситуация и с вертолетными двигателями. ТВ2-117 уже давно не выпускались, но в Вооруженных Силах Украины, а особенно в силовых структурах стран дальнего зарубежья активно эксплуатировались сотни Ми-8Т. А это – тысячи двигателей, которые требовали ремонта. Правда, здесь возник нюанс. "Новые" вертолетные двигатели требовали нового испытательного оборудования, которого в Украине на то время не было. Но выход был найден. Директор "вспомнил молодость", годы службы в ГДР, и на одном из перепрофилируемых предприятий теперь уже объединённой Германии было приобретено оборудование для испытания двигателей. В цехе луганского АРЗ выполнили его монтаж, отладку и запустили в эксплуатацию. Так в конце прошлого века был освоен ремонт двигателя ТВ2-117.

Не забыта и конверсия. Среди успешных проектов, начатых в середине 90-х, и программа производства на Луганском АРЗ автомобильных радиаторов охлаждения и отопления. Начиная с 1997 года, на ГП "ЛАРЗ" было создано производство алюминиевых автомобильных радиаторов сборной (непаяной) конструкции по технологии фирмы "Sofica" (Франция). Они изготовляются на полуавтоматической линии производства Германии. Этот проект, как и многие другие, успешно развивается. Сейчас на заводе идет монтаж нового оборудования, которое позволит увеличить выпуск до 400 000 радиаторов различных модификаций в год. Сегодня налажен выпуск более 20 различных видов радиаторов для автомобилей ВАЗ, ЗАЗ, "Daewoo Sens", "Lanos 1.4". ГП "ЛАРЗ" является поставщиком радиаторов на конвейер концернов Авто-ЗАЗ и ВАЗ. Сегодня до 70 % этой продукции экспортируется на вторичный рынок России. Как сказала заместитель директора по финансовым вопросам Галина Пономаренко, с начала производства на Луганском АРЗ выпущено более 2,2 млн радиаторов. И объемы продолжают расти.

Но особая гордость коллектива Луганского АРЗ – освоение ремонта вертолетных редукторов. Во многом это была инициатива руководителя, поддержанная коллективом. Ведь новая продукция требовала огромных средств. Необходимо было не только обучить специалистов. Основной проблемой в процессе освоения ремонта редукторов стало отсутствие стенда для испытаний. Каждый такой стенд – единичный экземпляр, созданный много лет тому назад. Свой луганчанам пришлось собирать, что называется, по крупицам.

– Вначале мы проводили капитальный ремонт главных вертолетных редукторов в кооперации с екатеринбургским (допуск на ремонт редукторов ВР-8А и ВР-14 получен в 2002 году) и гянжинским (ВР-24 в 2004 году) авиаремонтными заводами, – рассказывает главный инженер Луганского АРЗ Александр Лихачев. – В Луганске выполняли все работы по капитальному ремонту, а испытания проводили соответственно в Екатеринбурге и Гянже. Конечно, это сказывалось и на стоимости ремонта, и на сроках выполнения работ.

Так долго продолжаться не могло, и в 2006 году луганчане на Кутаисском АРЗ приобрели специальный испытательный стенд, который там не использовался уже многие годы.

– Назвать то, что мы приобрели, полноценным испытательным стендом можно было весьма условно, – продолжает главный инженер Александр Лихачев. – Оборудование было раскурочено. Кабеля при демонтаже приходилось просто обрубать топором. К тому же, он был предназначен для испытаний редукторов ВР-8А с двигателями ТВ2-117, а мы планировали испытывать на нем и ВР-14, и ВР-24, которые испытываются с двигателями ТВ3-117.

Но расчеты показали, что идея переоборудовать стенд под новые задачи имеет право на жизнь. И работа закипела. Расчеты по несколько раз перепроверялись, специалисты искали новые пути решения проблемы совместимости. Ведь с момента ввода в эксплуатацию существующего стенда прошло уже больше полувека.

Была смонтирована универсальная рама, которая теперь позволяет монтировать на стенде оба типа двигателей.

Неработающую электрическую систему загрузки хвостового винта заменили на гидравлическую, применив при этом немецкий гидротормоз ДТ-700. Полностью переукомплектовали все системы обеспечения работоспособности двигателей, испытуемого редуктора и редуктора-мультипликатора. Важным шагом в усовершенствовании испытательного стенда стал переход на электронную систему учета, регистрации, обсчета и протоколирования параметров работы двигателей и редуктора. Это позволяет постоянно следить за всеми параметрами их работы во время испытаний и записывать в память компьютера для их последующего изучения. Каждый этап работ координировал лично директор предприятия. Он же присутствовал на испытаниях первых отремонтированных на Луганском АРЗ редукторов на вертолетах, которые проводились на Конотопском АРЗ "Авиакон" и Севастопольском авиационном предприятии.

Крайней точкой в освоении ремонта главных вертолетных редукторов стало решение Министра обороны Украины от 14 октября 2008 года о допуске Луганского АРЗ к ремонту ВР-24 и от 26 сентября 2009 года – ВР-8А и ВР-14.

"Не хлебом единым жив человек" – гласит народная мудрость. Не может жить только одним производством и предприятие. Главная его ценность – люди. Именно поэтому руководитель Луганского АРЗ среди первоочередных задач видит развитие социальной сферы завода. За последние двадцать лет, которые были не самыми простыми в жизни всей страны, на Луганском авиаремонтном несколько раз исчезала очередь на получение жилья. Приходит молодежь, и снова директор думает над тем, как обеспечить квартиру каждой молодой семье. Алексей Иванович до сих пор помнит свою молодость, вырастил двух сыновей, помогает им воспитывать внуков, и потому хорошо понимает, что для семьи означает собственный очаг. В 90-х завод строил для очередников дома. Сейчас законодательство поменялось, и предприятие помогает молодым семьям гасить кредиты, покупает квартиры.

Не забыты и ветераны. Под руководством Алексея Ивановича был учрежден Клуб офицеров ВВС. Это не просто место, где по праздникам собираются ветераны. В Клубе офицеров ВВС поддерживаются традиции офицерского корпуса Вооруженных Сил – традиции войсковой дружбы, взаимовыручки, взаимопонимания, доброжелательного отношения к коллегам, друг к другу.

В Клубе офицеров ВВС ветераны живут по правилам и законам своей молодости: не боятся высказывать и защищать свое мнение, отбрасывая ложный стыд, доводить все до конца. Это – тоже результат его умелого руководства коллективом офицеров. Здесь у него непререкаемый авторитет руководителя и полная поддержка со стороны коллектива офицеров.

Забота о ветеранах у руководителя Луганского АРЗ неотделима от бережного сохранения достояния прошлых лет. В тяжелые годы экономической разрухи в нашей стране на территории аэродрома Луганского ВВАУШ он заложил авиационно-технический музей. Тогда, в 1996 году, когда первые посетители в день празднования годовщины предприятия переступили его порог, даже и не верилось, что вскоре он станет одной из достопримечательностей не только города шахтерской славы.

– В непростые годы создавался наш музей, – говорит директор Луганского авиационного ремонтного завода Алексей Мостовой. – Вспомните первую половину 90-х. Многие предприятия прекращали производство, рабочие годами трудились на заводах и фабриках без надлежащей оплаты, месяцами не получали заработанного. А мы в это время создавали свой музей. Потому что понимали: музей – это будущее поколение авиаторов Украины.

В настоящее время в музее собрано около 60 типов летательных аппаратов и более 40 авиадвигателей от первых поршневых и до современных турбореактивных. К 50-летию первого полета в космос советского космонавта Ю.А.Гагарина в музее появилась экспозиция, посвященная покорению космоса. Здесь рассказывается и о луганчанах, которые поднимались в космическую высь. Вскоре открылась отдельная экспозиция автомобильной техники, павильон авиадвигателей, музей истории авиации. Посетители могут посмотреть не только натурные экспонаты, но и документальные фильмы.

А в планах директора – новые горизонты предприятия. И уверенность в том, что вместе с коллективом он их достигнет.

Виктор Гедз. "Крила України".

ВИХОВАННЯ

Від мрії дитячої – до "Мрії" гігантської

В рамках військово-патріотичного виховання молоді у Харківському університеті Повітряних Сил імені Івана Кожедуба відбулася зустріч курсантів із заслуженим льотчиком-випробувачем СРСР, Героєм України Олександром Галуненком.

В приміщенні клубу університету Олександр Галуненко розповів про своє життя та діяльність як льотчика-випробувача. Курсанти змогли поставити йому питання щодо перспектив розвитку авіації та дізнатися про особисті почуття Олександра Васильовича під час "приборкування" повітряних суден.

Також Герой України презентував книгу "Від мрії до "Мрії", автором якої є один із викладачів профільного факультету Національного університету оборони України. Відтепер декілька примірників книги поповнили й музей ХУПС.

Окрім цього, курсантам університету було продемонстровано документальну кінострічку про дослідницькі випробування літаків за участю відомого льотчика.

На завершення заходу керівництво ХУПС разом із гостем відвідали навчально-тренувальний комплекс університету, а також провели екскурсію по музею та провідним кафедрам закладу.

Дмитро Чалий. м. Харків.

СТАЖУВАННЯ

Житомиряни відточують майстерність у військах

Досить прискіпливо ставляться до питань організації та проведення військового стажування начальник Житомирського військового інституту імені С.П. Корольова Національного авіаційного університету заслужений діяч науки і техніки України, доктор технічних наук, професор генерал-майор Юрій Даник і вимагає цього від керівників стажування. Саме тому керівниками в інституті були призначені кращі офіцери, педагоги інституту, які мають великий досвід служби та зможуть передати його курсантам.

Житомирський військовий інститут є унікальним високотехнологічним навчальним закладом, який готує фахівців для всіх видів ЗС України та інших відомств. Тому географія військового стажування курсантів випускного курсу військового інституту охопила майже всі регіони України, саме ті частини та установи, де більшість випускників незабаром проходитимуть військову службу.

Слід зазначити, що й у військових частинах були створені всі належні умови для успішного проведення військового стажування. Курсанти навчалися у досвідчених колективах офіцерів, при цьому виявляли розумну ініціативу, дисциплінованість і бажання оволодіти новими знаннями, навичками та вміннями. Частина курсантів стажувалася на первинних офіцерських посадах інженерного складу, інша – безпосередньо реалізовувала свої знання в роботі з особовим складом підрозділів військових частин.

Цей період дійсно став дуже важливим для кожного курсанта. Справа в тому, що виконання обов'язків за посадами кожним з них відбувалося під пильним оком офіцерів, думка яких у майбутньому вплине на подальший розподіл випускників, враховуючи їх сумлінність, професійність, порядність, фізичну витривалість та інші якості, необхідні майбутньому офіцерові. Тому курсанти свідомо і дуже відповідально намагалися підійти до виконання своїх обов'язків.

Велика частина стажистів набували навичок не лише виконуючи свої посадові обов'язки. Вони проводили заняття, брали участь у складанні розкладів занять, інформуваннях, заходах з культурно-виховної, просвітницької роботи та в організації дозвілля особового складу, заходів військово-патріотичної роботи.

Вже відомі прізвища кращих курсантів за відгуками командирів частин, керівників стажування та наставників. Це старший сержант Денис Рекуненко, молодший сержант Андрій Турчин, курсанти Гліб Рагозін, Євген Дубина, Володимир Міщенко, Петро Андреєв, Микола Чубірка та багато інших.

Успішне виконання завдань військового стажування надасть майбутнім офіцерам професійних умінь та впевненості під час складання державних іспитів, які відбудуться уже незабаром, у червні. Отже, свідомо обравши свій орієнтир у житті, майбутні офіцери військового інституту пройшли ще одне випробування на зрілість – військове стажування. І їх успіхи під час роботи у військах є доказом відданості своїй справі – справі служіння Батьківщині.

Вадим Стрембіцький.

Віртуозне виконання твору італійського композитора Ніно Рота оркестром Центру військово-музичного мистецтва Повітряних Сил Збройних Сил України з перших нот зачарувало публіку, коли у переддень Святого Валентина завітала до концертної зали вінницького міського Палацу мистецтв "Зоря". Номер поєднався з демонстрацією на екрані кадрів із мюзиклу "Ромео і Джульєтта". Водночас балетною хореографічною композицією танцювальний колектив центру вишукано змалював силу та красу найпалкішого почуття – кохання.

КУЛЬТУРА

"Симфонія кохання"

Зала вибухнула оваціями. Навіть найвибагливіші глядачі не очікували такої художньої довершеності від номера нової концертної програми Центру військово-музичного мистецтва Повітряних Сил Збройних Сил України під красномовною назвою "Симфонія кохання".

– Ми дещо по-новому підійшли до питання організації дозвілля військовослужбовців гарнізону, – говорить начальник Центру військово-музичного мистецтва Повітряних Сил Збройних Сил України майор Роман Береговий, – оновили не лише концертні програми оркестру та ансамблю пісні і танцю, а й втілили у життя нові для нашого колективу режисерські рішення. Як на мене, поєднання музики, танцю чи вокального сольного номера з відеорядом підсилює почуття глядача та сприйняття ним теми твору, теми концертної програми.

Говорячи про підготовку концертної програми "Симфонія кохання", офіцер зазначає, що це спільна робота усього колективу. Спершу писали сценарій, продумували танцювальні та вокальні номери, а далі – щоденні репетиції. У перерві між ними – пошиття костюмів та виготовлення декорацій. Загалом, над новим проектом творчий колектив Центру військово-музичного мистецтва Повітряних Сил працював не більше місяця.

Впродовж концертної програми у виконанні солістів ансамблю звучали відомі світові хіти "You light up my life lyrics", "Luna", "Pe-o margine de lume", "I wanna be loved by you" тощо. Усі вокальні номери виконувалися "на живо" під акомпанемент оркестру Центру. Кожному номеру передували вірші про кохання відомих російських та українських письменників.

Лірична й пристрасна музика, вокальні сольні номера та танцювальні виступи не залишили байдужими нікого. Кожен із номерів завершувався бурхливими оплесками, а по завершенню концертної програми вдячні глядачі, засвідчуючи своє захоплення виступами творчого колективу Центру військово-музичного мистецтва, аплодували стоячи.

Сергій Фурдик.
Фото Дмитра Струтинського.

РЕКОНВЕРСІЯ

З адміністративного – у безпілотник

Італійська авіабудівна компанія Piaggio Aero та Selex Electronic Systems працюють над створенням безпілотної версії адміністративного турбогвинтового літака P.180 Avanti II. Як повідомляється в прес-релізі Piaggio Aero, БПЛА одержав назву P.1HH Hammer Head і використовуватиметься для розвідки й радіоелектронної боротьби.

Презентація проекту Hammer Head пройшла на виставці IDEX-2013 в ОАЕ. За даними прес-служби Piaggio, викочування БПЛА відбулося 14 лютого 2013 року на авіабазі ВПС Італії. Перший політ апарата повинен відбутися протягом року після завершення наземних випробувань. P.1HH може самостійно злітати й сідати. Максимальна висота польоту апарата — 13,7 кілометра, а автономність досягає 16 годин.

P.1HH Hammer Head постачається з наземною станцією управління, здатною давати літаку команди як у зоні прямої видимості, так і за її межами. Безпілотник, імовірно, також зможе нести озброєння й складе на ринку конкуренцію ударним MQ-9 Reaper і Mantis.

РІШЕННЯ

США закрили проект гібридного БПЛА

Армія США відмовилася від проекту гібридного безпілотного літального апарата LEMV, що розробляє компанія Northrop Grumman. Його планували застосовувати в Афганістані вже навесні минулого року, але через технічні складності й обмежений бюджету розробка апарата затяглася.

Контракт на створення LEMV вартістю 517 мільйонів доларів Northrop Grumman одержала в липні 2010 року. Перший політ апарата відбувся 7 серпня 2012 року, який тривав півтори години й був пілотованим. LEMV сягає 91,5 метра в довжину й здатен піднімати вантажі масою до 1,1 тонни. Апарат поєднує у собі звичайний фюзеляж від літака і надувні ємності від дирижабля. БПЛА злітав як літак, а після набору висоти трансформувався в дирижабль. За задумом розробник, апарат міг би перебувати на висоті шести кілометрів протягом 21 дня.

РОЗРОБКИ

Saab розроблятиме новий Gripen

Компанія Saab одержала контракт міністерства оборони Швеції на розробку винищувачів JAS 39 Gripen наступного покоління. Як повідомляється на сайті компанії, угода розрахована на 2013-2026 роки й передбачає також виробництво винищувачів для міноборони Швеції, яке розмістило первинне замовлення на розробку. Загальна вартість угоди оцінюється в 47, 2 мільярда крон (7,47 мільярда доларів).

У рамках контракту Saab модернізує 60 одномісних винищувачів JAS 39 Gripen C до версії E. Поставка перших літаків очікується в 2018 році. Gripen E збереже звичний вигляд, але буде суттєво відрізнятися від винищувачів попередніх поколінь. Зокрема, він одержить потужніший двигун, завдяки якому літак зможе довше перебувати в повітрі й нести більше озброєння. Крім того, винищувач оснастять новим радаром і сучасною бортовою електронікою.

Програма Gripen NG стартувала в 2008 році. З того часу дослідні літаки у версіях E (одномісний) і F (двомісний) налітали понад 250 годин. Випробування проходили у Швеції, Великобританії, Індії й Швейцарії. Раніше повідомлялося, що швейцарські експерти залишилися незадоволені якостями Gripen. Проте міноборони країни віддало перевагу шведському літаку більш дорогим конкурентам — Rafale французької компанії Dassault і Eurofighter Typhoon.

СИСТЕМИ ЗВ'ЯЗКУ

"Однією мовою"

ВПС США вивчають питання про можливість створення цифрової системи для обміну інформацією між винищувачами четвертого й п'ятого покоління.

Американським військово-повітряним силам потрібна система, здатна в реальному часі інформувати винищувачі різних поколінь про тактичну й оперативну обстановку. Також система має підвищити точність і ефективність ведення вогню, допоможе заощаджувати боєприпаси й дозволить уникнути випадкового нападу на дружні сили.

Як відзначається, нова система зв'язку повинна мати багаторівневий захист на випадок використання в зоні дії засобів радіоелектронної боротьби супротивника. Використовувати систему планується для американських винищувачів п'ятого покоління — F-22 Raptor і F-35 Lightning II та винищувачів четвертого покоління F-15 Eagle і F-16 Fighting Falcon.

НА ОЗБРОЄННЯ

Південний округ озброївся Су-25СМ3

Авіабаза Південного військового округу РФ у Краснодарському краї одержала першу партію з десяти штурмових літаків Су-25СМ3. Паралельно триває перенавчання льотного складу на новий тип літака, і вже 60 відсотків льотчиків пройшли перепідготовку. Перші планові польоти на Су-25СМ3 мають відбутися вже у другій половині лютого. У цей час на всіх машинах проводяться регламентні роботи.

Су-25СМ3 є глибокою модернізацією Су-25. Він здатний вражати малорозмірні рухомі й нерухомі наземні цілі без візуальної видимості вдень та вночі. Новий літак оснащений системою супутникової навігації ГЛОНАСС, яка дозволяє запрограмувати кінцеву точку на карті з точністю до десяти метрів. Ця ж система дозволить льотчикам діяти незалежно від наземних служб підтримки. У кабіні пілота встановлений багатофункціональний дисплей. За оцінками експертів, бойова ефективність модернізованого Су-25 зросла у три рази.

ТЕХНОЛОГІЇ

У бій онлайн

У розпорядження Міноборони Росії до кінця нинішнього року надійде перша комп'ютерна система, що дозволяє командирам, штабам і підрозділам віддалено керувати боєм у режимі реального часу.

Перший такий комплекс вартістю 4, 5 мільярди рублів надійде на озброєння навчального центру підготовки фахівців АСУ. Пізніше вони надійдуть до усіх 11 філій Військового навчально-наукового центру Сухопутних військ. З 2015 року комп'ютерними комплексами почнуть оснащувати загальновійськові бригади СВ.

Нова АСУ являє собою комплекс із головного комп'ютера "Багет", а також планшетних комп'ютерів, з'єднаних один з одним каналами радіозв'язку. Розташування й переміщення військовослужбовців і техніки відображається на електронній карті, яку бачать усі підключені пристрої.

ПОЗИЦІЯ МІНОБОРОНИ –

На пожиттєве обслуговування...

Міністерство оборони Росії вимагає від підприємств ОПК гарантувати працездатність озброєнь і військової техніки протягом усього терміну їх служби. До такої системи взаємодії з постачальниками планується перейти до 2014 року. Саме на умові пожиттєвого обслуговування техніки й планується підписувати нові контракти. Крім того, військові вимагають, аби виробники самі утилізували списану техніку.

Такі вимоги викликані, вочевидь, через низьку боєготовність уже поставлених нових систем. Зокрема, з 200 вертольотів, закуплених військовим відомством за останні кілька років, 30 відсотків виявилися в не придатному для польотів стані через поломку важливих агрегатів. Найбільша їх кількість зафіксована на ударних вертольотах Мі-28 і Мі-35. Крім того, поставлені у війська автоматичні системи управління й зв'язку теж нерідко виходять із ладу, й військовим доводиться повертатися до більш працездатних систем виробництва СРСР.

У рамках реформи оборонного замовлення в частині обслуговування військової техніки планується створити у військових округах багатопрофільні сервісні центри. Такі центри будуть виконувати поточний ремонт техніки, включаючи техобслуговування й фарбування. Заводи, що займаються середнім і капітальним ремонтом, передадуть підприємствам ОПК. Нова система, на думку експертів, дозволить значно скоротити витрати Міністерства оборони Росії на обслуговування, ремонт, модернізацію й утилізацію військової техніки. Кошти, передбачені на ремонт ОВТ, відтепер надходитимуть на інші статті оборонного бюджету і перераховуватимуться як абонплата постачальникам.

ТЕСТИ

Росіяни оголосили про перевагу АК-74М над М16

Російський автомат АК-74М за сукупністю своїх експлуатаційних характеристик перевершує американську автоматичну гвинтівку М16. Про це заявив генеральний конструктор з носимого озброєння і бойового екіпірування військовослужбовців Центрального науково-дослідного інституту точного машинобудування Володимир Лєпін, посилаючись на порівняльні випробування АК-74М та М16 щодо відповідності вимогам Міноборони.

За результатами випробувань, АК-74М за своїми експлуатаційними характеристиками перевершує на сьогодні гвинтівку М16. Порівняльні випробування проводилися у комбінованих умовах. Зокрема, робота стрілецької зброї перевірялася без чищення й змащення протягом п'яти днів із падінням автомата й гвинтівки з висоти 1,2 метра. За словами Лєпіна, деякі з випробувань американська гвинтівка не пройшла, зокрема, перевірку "на пил і пісок". Після першого ж "запилення" гвинтівка зупинилася, почали відбуватися затримки у роботі, які не допускаються. Недоліки також були зафіксовані й під час перевірки "дощем". Усі ці випробування російський автомат подолав без яких-небудь складностей. АК-74М також перевершив американський зразок з купчастості й пробиття. Щоправда представник Центрального науково-дослідного інституту точного машинобудування не уточнив, який саме варіант (М16А2 чи М16А1) брав участь у тестах.

НА ОРБІТУ...

Вперше на борт МКС доставлено українську наукову апаратуру

12 лютого 2013 року вантажним кораблем "Прогрес М-18М" на Міжнародну космічну станцію (МКС) доставлено плазмово-хвильовий комплекс (ПХК). Він призначений для виконання наукового космічного експерименту "Обстановка-1" щодо дослідження у приповерхневій зоні МКС плазмово-хвильових процесів взаємодії надвеликих космічних апаратів з іоносферою.

Міжнародний науковий експеримент "Обстановка-1" здійснюють наукові установи з Росії, України, Швеції, Болгарії, Польщі, Швеції, Угорщини та Англії.

Після розміщення (орієнтовно, 25 квітня 2013 року) блоків ПХК на зовнішній стороні Службового модуля Російського сегменту МКС передбачається регулярне вимірювання важливих параметрів "космічної погоди".

Українською стороною створено оригінальні датчики високої чутливості (комбінований хвильовий зонд та ферозондовий магнітометр), які призначені для вимірювання магнітних і електричних характеристик іоносфери та магнітосфери. Ці технічні засоби створені вченими Львівського центру Інституту космічних досліджень НАН України та ДКА України при виконанні Загальнодержавної цільової науково-технічної космічної програми України на 2008-2012 роки.

СПІВПРАЦЯ

Нова угода щодо Байконуру зможе замінити базовий договір оренди космодрому

Розроблювальний експертами Казахстану і Росії проект всеосяжної угоди по комплексу "Байконур" зніме всі питання по спільному використанню космодрому, вважає заступник прем'єр-міністра республіки, співголова міжурядової комісії по комплексу "Байконур" Кайрат Келімбетов.

"Мені зараз складно це сказати, оскільки відповідь на це питання повинні дати міністерства закордонних справ, юристи двох наших країн. Але, на мою думку, укладення нового договору, який дозволив би узагальнити існуючу законодавчо-правову базу з урахуванням нових напрямків нашої співпраці по комплексу "Байконур", було б актуальним кроком", – сказав він в інтерв'ю агентству "Інтерфакс-Казахстан", відповідаючи на питання про те, чи замінить нова угода по "Байконуру" базовий договір з РФ від 1994 року про оренду космодрому.

У цьому зв'язку К.Келімбетов зазначив, що Казкосмос і Роскосмос до кінця жовтня поточного повинні внести на розгляд глав держав проект всеосяжної угоди по спільному використанню комплексу "Байконур".

На думку віце-прем'єра, в даному документі "можна було б детально прописати всі питання" по використанню космодрому. "Таке доручення дано нашими президентами на їх нещодавній зустрічі в Москві", – підкреслив він.

Співголова комісії також нагадав, що в березні на Байконурі відбудеться перше засідання міжурядової казахстансько-російської комісії по комплексу "Байконур".

"Ми прийшли до єдиної думки про те, що необхідно опрацювати поетапність обговорення всього комплексу питань по Байконуру. Із цією метою, як ви знаєте, відновлено діяльність міжурядової комісії, її очолили перший заступник голови уряду РФ і заступник прем'єр-міністра Казахстану. Я вважаю, що це досить високий рівень, який дозволить вирішувати накопичені проблеми міжвідомчого характеру", – зазначив К.Келімбетов в цьому зв'язку.

За його словами, до "кінця травня поточного року", сторони розроблять "дорожню карту"– тобто те, в які законодавчі акти ми повинні будемо внести зміни".

К.Келімбетов також повідомив, що основні заяви про діяльність міжурядової комісії будуть спільними.

"Ми прийшли до спільної думки, що відтепер важливі заяви щодо діяльності міжурядової по "Байконуру" ми будемо робити спільно Така домовленість є у нас з Ігорем Івановичем Шуваловим", – сказав він.

"У контексті екологічної безпеки ми обговорили поетапне скорочення кількості пусків з Байконуру ракет, що працюють на отруйних компонентах палива. В угоді про продовження оренди Байконура від 1997 року закріплено відповідне зобов'язання РФ, – пояснив він. – Дане скорочення ракет "Протон-М" передбачалося компенсувати за допомогою пусків екологічно чистої "Ангари" з створюваного на Байконурі "Байтерек". Російська сторона має намір розвивати проект "Ангара" на своїй території, що є суверенним правом РФ і не оспорюється нами. У підсумку на зустрічі глав наших держав було прийнято рішення про заміну "Ангари" на ракету-носій "Зеніт".

К.Келімбетов підкреслив, що до липня поточного року Казкосмос і Роскосмос повинні "підготувати пропозиції по законодавчій реалізації даного рішення, оскільки, можливо, акціонером проекту "Байтерек" крім Казахстану і Росії буде і третя сторона – Україна".

ПЛАНИ

Після завершення роботи МКС нову станцію можуть побудувати в точці Лагранжа

Провідні космічні держави розглядають можливість будівництва відвідуваної космічної станції за орбітою Місяця, повідомив "Інтерфаксу" джерело в ракетно-космічній галузі.

"Учасники програми з будівництва Міжнародної космічної станції вироблять узгоджену позицію щодо подальшого освоєння космічного простору після завершення експлуатації МКС. На сьогодні найбільшу підтримку знаходить пропозиція щодо створення відвідуваної платформи у другій точці Лагранжа", – сказав співрозмовник агентства.

Створення орбітальної бази за орбітою Місяця дозволить мати відправну точку для досліджень Місяця, Марса та інших планет Сонячної системи, сказало джерело.

НА РІВНІ "НП"

НАСА: "Потужність вибуху челябінського боліда склала 500 кілотонн"

Фахівці НАСА оцінили потужність вибуху, що стався при падінні челябінського боліда, в 500 кілотонн у тротиловому еквіваленті, що приблизно в 50 разів більше потужності бомби, підірваної над Хіросімою. Раніше російські експерти повідомляли, що потужність вибуху склала десятки кілотонн.

"Кількість енергії, що виділилася при вибуху, склала близько 500 кілотонн, вибух стався на висоті близько 20-25 кілометрів", – повідомив на прес-конференції Білл Кук, фахівець метеоритного підрозділу Центру космічних польотів імені Маршалла НАСА.

За його оцінками, діаметр космічного тіла становив близько 15 метрів, а швидкість – близько 18 кілометрів на секунду. Він летів під невеликим кутом – близько 20 градусів, завдяки цьому подія спостерігалася досить довго.

"Це найпотужніший болід з 1908 року, з часів Тунгуської катастрофи", – зазначив Кук. Вчений ще раз підкреслив, що астероїд 2012 DA14 і той болід, що впав в Челябінську, ніяк не пов'язані – у них різні траєкторії і швидкості, передає РІА "Новости".

РОЗРОБКИ

Наносупутники розробляють разом

Ізраїльський Техніон і Сінгапурський технологічний університет (NTU) підписали договір про співпрацю в дослідженнях космічного простору. Однією зі спільних розробок стануть наносупутники, пише "Кур'єр".

Обидва університети почали розробку наносупутників окремо п'ять років тому. NTU в рамках програми VELOX планує побудувати чотири наносупутники в найближче десятиліття, Техніон, в свою чергу, має намір запустити в космос наносупутник в 2015 році в рамках проекту SAMSON.

"Співпраця між університетами посилять супутникову програму NTU і зміцнять статус провідного університету в Сінгапурі в галузі дослідження космосу", – заявив професор Бертіл Андерсон, президент Сінгапурського технологічного університету.

Президент Техніона професор Лаві Перец зазначив, що NTU є одним зі світових лідерів в технологічних розробках. "Об'єднання знань і талантів наших університетів зміцнить науково-технологічне лідерство в Сінгапурі та Ізраїлі", – сказав Перец після підписання договору про співпрацю.

Університети планую спільно розвивати програми з дослідження космосу, а також обмінюватися студентами.

ФОРС-МАЖОР

Вогневі випробування ракети "Антарес" були зірвані через збій в двигуні

Вогневі випробування американської ракети "Антарес", які планувалося провести в ніч на 21 лютого, були скасовані в останню секунду через аномально низький тиск азоту в кормовому руховому відсіку. Нова спроба може бути зроблена до кінця лютого, повідомляє компанія-розробник носія Orbital Sciences.

Випробування першого ступеня ракети, яка встановлена на майданчику 0A в середньоатлантичних регіональному космопорті (MARS) на острові Уоллопс (штат Віргінія), були зупинені автоматикою за 1,5 секунди до запуску двигунів, що працюють на гасі і рідкому кисні.

Згідно з даними експертизи, комп'ютер, керуючий запуском, зреагував на занадто низький рівень тиску азоту в кормовому двигуні ракети. Наддув азотом використовується для очищення паливних магістралей і запобігання змішування парів гасу і кисню. Комп'ютер спрацював відповідно до закладеної програми. Все інше обладнання під час випробувань працювало штатно.

Нова спроба провести вогневі випробування може бути зроблена до кінця лютого, точна дата буде визначена пізніше, передає РІА "Новости".

ПЕРСПЕКТИВА

Афганістан планує придбати власний супутник

Як заявив днями міністр зв'язку і інформаційних технологій ІРА Амірзай Сангін, Афганістан має намір запустити власний супутник, щоб поліпшити мобільний та інтернет-зв'язок у країні.

За його словами, супутник буде запущений зарубіжною компанією. Кілька компаній вже запропонували афганському уряду свої послуги в цій галузі. Вартість проекту складе близько 250 млн доларів, цитує його слова інформаційне агентство "Бахтар".

Економісти і аналітики Афганістану відзначають, що запуск супутника створить передумови для подальшого розвитку зв'язку, інтернет-послуг і радіомовлення в країні. Відзначимо, що зараз в Афганістані діє десятки телеканалів і сотні радіостанцій. В країні також діють кілька великих операторів мобільного зв'язку.

ВИПРОБУВАННЯ

Система контролю космічного сміття з РФ може запрацювати в 2014 р.

Сучасна російська оптико-електронна система для контролю космічного сміття може бути введена в експлуатацію в 2014 році, повідомив журналістам генконструктор корпорації "Системи прецизійного приладобудування" (підприємство-розробник нової системи) Віктор Шаргородський.

Він зазначив, що ця система дозволить відстежувати об'єкти різних розмірів, у тому числі такі ж метеорити, як той, який впав на Уралі.

"Така система вже побудована на Алтаї (селище Саввушка, недалеко від міста Змеїногорська). У цьому році почалися її випробування, вона вже працює у випробувальному режимі. Далі, якщо все нормально, то в наступному році ми введемо цю систему в експлуатацію", – сказав Шаргородський.

За його словами, ще одну аналогічну систему планується побудувати в Болівії, однак поки угоду з болівійською стороною не підписано, передає РІА "Новости".

ДОМОВЛЕНОСТІ

Білорусь підписала перший контракт на поставку знімків з космосу

Білорусь підписала перший контракт на надання геопросторової інформації дистанційного зондування Землі, одержуваної з Білоруського космічного апарата (БКА). Про це повідомив кореспонденту БЕЛТА директор РУП "Геоінформаційні системи" Сергій Золотий.

Рамковий договір на надання послуг з надання геопросторової інформації підписали Науково-інженерне республіканське унітарне підприємство "Геоінформаційні системи" НАН Білорусі та геоінноваці агентство "Іннотер".

Відповідно до умов договору і першого технічного завдання, національний оператор Білоруської космічної системи дистанційного зондування Землі вже сьогодні здійснив поставку ДПА "Іннотер" комплекту мікрокадрів панхроматичної і багатозональної зйомки з файлами RPC-коефіцієнтів на загальну площу 2740 кв.км.

За словами Сергія Золотого, інформація надана білоруським оператором для виконання ДПА "Іннотер" науково-дослідної роботи спільно з американською компанією Geo22. Проект стосується можливостей використання космічних знімків з БКА і "Канопус-В" для визначення якісних і кількісних характеристик лісових масивів, визначення породного складу лісу, оцінки збитку, завданого лісовим масивам пожежами, забрудненням повітря, незаконними вирубками. Роботи будуть виконуватися для Міністерства лісового господарства та охорони ґрунтів Непалу.

Соратник Уточкіна й Сікорського

Бориса Васильовича Сергієвського, від дня народження якого 20 лютого виповнюється 125 років, можна назвати російсько-американським льотчиком українського походження, як, власне, й всесвітньо відомого Ігоря Сікорського. А крім того, він став справжнім асом Першої світової війни, був співаком та громадським діячем...

Майбутній льотчик народився 20 лютого 1888 року у Царському Селі у дворянській родині інженера шляхів сполучення Василя Сергієвського та випускниці Смольного інституту Катерини Томашевської. Невдовзі після народження Бориса сім'я переїхала до Одеси.

В 1906 році Борис Сергієвський закінчив реальне училище Святого Павла в Одесі, після чого вступив до будівельного відділення Київського політехнічного інституту. Саме там, в інституті, Сергієвський познайомився з одним із перших вітчизняних льотчиків Сергієм Уточкіним, який і навчив його літати на літаку, а також з Ігорем Сікорським. Разом вони заснували студентський повітроплавальний гурток.

Після закінчення у 1913 році політехнічного інституту Борис Сергієвський вирішив вступити на дійсну військову службу до військової авіації, втім, на той час його прохання не задовольнили, і Сергієвський влаштувався у Києві на роботу інженером.

З початком Першої світової війни інженер Борис Сергієвський був призваний в армію з присвоєнням звання "поручик". Воював поручик Сергієвський у складі 125-го піхотного Курського полку. Вже у березні 1915 року офіцер був поранений в голову і ногу, а після лікування у госпіталі повернувся на фронт.

Та військова авіація була й залишалася мрією молодого поручика. Минув рік, і він знову подав клопотання про переведення в авіацію. Після нетривалої служби льотчиком-спостерігачем на літаку "Вуазен" офіцер був направлений до Севастопольської військової авіаційної школи і навесні 1917 року успішно склав іспит за фахом "військовий льотчик". Призначення офіцер отримав до 2-го авіаційного загону винищувачів під командуванням вже знаменитого тоді Євграфа Крутеня.

Дуже швидко Борис Сергієвський став одним із найкращих льотчиків-винищувачів. У 55 повітряних боях молодий ас знищив 11 літаків та 3 аеростати противника. За успіхи, відвагу та льотну майстерність йому було присвоєно звання штабс-капітана та доручено командування винищувальним загоном.

Після Жовтневої революції, у листопаді сімнадцятого, бої на фронті повністю припинилися. Однак німецькі літаки продовжували виконувати над російською територією розвідувальні польоти. Одного разу Сергієвський не витримав цієї зухвалості противника, піднявся в повітря й збив німецький літак. За це він був заарештований та засуджений до розстрілу. Та мужній офіцер зумів втекти й дістатися до Києва.

Після зайняття української столиці військами Петлюри, разом із сотнями інших колишніх офіцерів царської армії, він був заарештований. Зумів звільнитися й потрапити до Берліна. Певний час колишній російський штабс-капітан працював льотчиком-інструктором в одній із англійських авіаційних шкіл. Але наприкінці 1919 року відправився в армію генерала Юденича, де став командиром ескадрильї. Після поразки Юденича деякий час жив в Естонії, згодом – у Польщі. На життя льотчик-ас у ці роки заробляв виконанням оперних арій!

У 1923 році Сергієвський переїхав до США. Працював інженером і льотчиком у компанії старого друга й земляка Ігоря Сікорського. Саме на літаючих човнах його конструкції встановив декілька світових рекордів.

У 1935 році Борис Сергієвський одружився з донькою нью-йоркського міліонера Г. Б. Хохшилд. У 1938 році працював у компанії іншого вихідця з Росії, Георгія Ботезата, який ще в 1920 році побудував перший вертоліт для американських ВПС. У 1944-му протягом кількох місяців служив технічним радником у ВПС США. А після завершення Другої світової війни працював пілотом на чартерних авіалініях. Помер Борис Сергієвський у 1971 році у віці 83 років.

Через понад чверть сторіччя після смерті легендарного аса Першої світової у США побачила світ книга спогадів Бориса Сергієвського під назвою "Airplanes, Women, and Song: Memoirs of a Fighter Ace, Test Pilot, and Adventurer" ("Аероплани, жінки й пісні: спогади льотчика-аса, випробувача й авантюриста"). До публікації книгу підготували й відредагували племінник Сергієвського, відомий письменник та історик Адам Хохшилд разом із фахівцем з питань авіації Аланом Форсайтом.

Протягом багатьох років життя в еміграції Борис Сергієвський очолював Товариство російських льотчиків у США, був почесним головою усіх об'єднань російських льотчиків у зарубіжжі. Крім того, протягом 22 років очолював Союз Георгіївських кавалерів, керував Союзом російських військових інвалідів, Американсько-російським союзом допомоги престарілим, а також був видним членом Російського загальновійськового союзу. Також Сергієвський брав участь у роботі різних фондів – Толстовського, Серафимовського, Православного, Еміграційного видавничого тощо.

Ось так склалося життя українця, блискучого російського офіцера й льотчика-аса – як і у багатьох людей його епохи він дожив віку й пішов із життя на чужині. Щоправда, не у забутті й злиднях, а все життя присвятивши юнацькій мрії – авіації.

Загинув при визволенні Харківщини...

Герой Радянського Союзу льотчик-винищувач старший лейтенант Олександр Перепелиця прожив коротке, але сповнене мужності й героїзму життя. Він загинув у повітряному бою лише у двадцять п'ять, а ось Зірку Героя отримав у перші місяці війни, яку розпочав 23-річним молодшим лейтенантом. 24 лютого цього року Герою могло би виповнитися 95 років, якби не війна. Втім, якби не війна, то й Героєм Олександр Перепелиця б і не став: його відвага й героїзм, мабуть, були призначені саме для війни, для перемоги сталінських соколів у небі...

Олександр Перепелиця народився наступного дня після народження Червоної армії, 24 лютого 1918 року, у Мелітополі тодішньої Таврійської губернії Донецько-Криворізької Радянської Республіки (нині – Запорізької області) в робітничій сім'ї.

Після закінчення семирічки й школи фабрично-заводського навчання у Мелітополі юнак працював інструктором у цій школі. Звідси Олександр був призваний і до лав Робітничо-Селянської Червоної армії та направлений до Качинської Червонопрапорної військової авіаційної школи. Славнозвісну "Качу" молодий льотчик закінчив у 1938 році і перед початком війни служив у Київському особливому військовому окрузі.

У перші ж години війни матеріальна частина підрозділу, в якому проходив службу молодший лейтенант Олександр Перепелиця, була знищена авіацією противника. Льотний та інженерно-технічний склад частини були евакуйовані. У серпні 1941 року із залишків у розпорядженні Південно-Західного фронту біпланів І-153 була сформована окрема винищувальна авіаційна ескадрилья, яка пішла на посилення 44-ї винищувальної авіаційної дивізії. Молодший лейтенант Олександр Перепелиця був призначений до цієї ескадрильї на посаду командира авіаційної ланки. До початку вересня 1941 року на базі окремої винищувальної авіаційної ескадрильї був сформований винищувальний авіаційний полк, який у складі 44-ї винищувальної дивізії увійшов до складу ВПС 6-ї армії Південно-Західного фронту.

Будучи винищувальним лише на папері, полк, що мав на озброєнні застарілі літаки, насправді міг виконувати тільки штурмові операції. Протягом вересня-жовтня 1941 року молодший лейтенант Олександр Перепелиця виконав уже 61 успішний бойовий виліт, з яких 42 – на штурмовку наземних військ противника, 12 – на розвідку та 10 – на супроводження бомбардувальників. Під час штурмовок він знищив 6 танків, 32 автомашини з військовими вантажами й військами, 125 возів, 4 гармати польової артилерії й до 800 солдатів та офіцерів противника. Авіаційна ж ланка під командуванням Перепелиці виконала 161 бойовий виліт, знищивши 8 танків, 98 автомашин, 160 возів із вантажами й до 2500 військовослужбовців вермахту.

21 жовтня 1941 року під час виконання бойового завдання літак Перепелиці був пошкоджений і здійснив вимушену посадку на лінії фронту. Олександр Михайлович зумів мобілізувати піхотинців, які відступали, з їхньою допомогою вивів літак з-під обстрілу, після чого волами перевіз його на станцію Барвенкове, звідки на залізничній платформі доставив до своєї частини.

20 листопада 1941 року за взірцеве виконання бойових завдань командування на фронті боротьби з німецькими загарбниками й проявлені при цьому відвагу й героїзм Указом Президії Верховної Ради СРСР молодшому лейтенанту Олександру Михайловичу Перепелиці було присвоєно звання Героя Радянського Союзу. І це – за результатом лише двох місяців боїв!

4 листопада 1941 року полку було присвоєно бойовий номер 92. Як і раніше, він використовувався, в основному, для нанесення штурмових ударів по скупченнях військ противника та руйнування його інфраструктури. У складі частини Герой Радянського Союзу лейтенант Олександр Перепелиця брав участь у Барвенково-Лозовській операції, в боях за плацдарм на правому березі Сіверського Донця. За цей час він пройшов шлях до командира авіаційної ескадрильї.

У травні 1942 року старший лейтенант Перепелиця брав участь у Харківській операції. Під час виконання бойового завдання зі знищення мосту в районі міста Зміїв Харківської області в повітряному бою його літак був збитий і впав поблизу села Таранівка. Тіло льотчика було поховане місцевими мешканцями на сільському кладовищі. А в 1943 році, після визволення села Червоною армією, його останки були перепоховані у братській могилі радянських воїнів, які загинули під час визволення Таранівки.

Матеріали сторінки підготував Олексій Тригуб.

ДЕНЬ КАЛЕНДАРЯ

25 лютого – 10 березня

25 лютого 1888 р. *народився вчений-металург, творець вітчизняного дюралюмінію І.І.Сідорін.*

25 лютого 1903 р. *народився конструктор вертольотів І.П.Братухін.*

25 лютого 1918 р. *народився Герой Радянського Союзу льотчик-штурмовик М.П.Кочетков.*

25 лютого 1918 р. *народився Герой Радянського Союзу льотчик-штурмовик В.А.Бурмака.*

25 лютого 1918 р. *народився Герой Радянського Союзу льотчик-винищувач Д.І.Коваль.*

25 лютого 1950 р. *народився директор ДП "Жулянський машинобудівний завод "ВІЗАР" А.О.Коваль.*

25 лютого 1955 р. *народився начальник інституту державного військового управління Національного університету оборони України Б.М.Ратніков.*

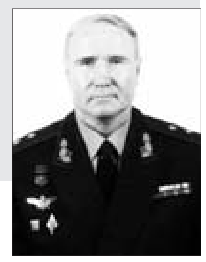
26 лютого 1903 р. *народився авіаконструктор Й.Г.Нєман.*

26 лютого 1918 р. *народився військовий льотчик, двічі Герой Радянського Союзу М.Д.Гулаєв.*

26 лютого 1923 р. *народився льотчик-винищувач Г.І.Байков.*

26 лютого 1928 р. *народився льотчик-космонавт, двічі Герой Радянського Союзу А.В.Філіпченко.*

26 лютого 1949 р. *народився заслужений військовий льотчик СРСР, заступник Головнокомандувача ВПС ЗС України з БП (1995-2002) О.О.Волошенко.*

27 лютого 1923 р. *народився льотчик-штурмовик А.М.Юліїв.*

27 лютого 1958 р. *народився заступник начальника Генерального штабу ЗС України (2009-2012) В.М.Хижий.*

28 лютого 1923 р. *створено Українське акціонерне товариство повітряних сполучень "Укрповітряшлях".*

28 лютого 1928 р. *народився льотчик-випробувач ДКБ О.К.Антонова О.В.Ковальов.*

28 лютого 1933 р. *введено посаду флаг-штурмана ВПС СРСР, на яку призначили Б.В.Стерлігова. День створення штурманської служби.*

28 лютого 1943 р. *здійснив перший політ винищувач Як-1М (в серії – Як-3), П.Я.Федрові.*

1 березня 1944 р. *народився військовий льотчик, начальник штабу ВПС ЗС України (1995-1998) В.Я.Ляшенко.*

1 березня 1946 р. *народився заслужений льотчик-випробувач, Герой України №1 О.В.Галуненко.*

1 березня 1951 р. *народився головний штурман ПС ЗС України (2004-2009), науковий співробітник науково-методичного відділу ЦОТД С.П.Сафронов.*

1 березня 1953 р. *народився директор ДП "Луганський АРЗ" О.І.Мостовий.*

2 березня 1942 р. *народився військовий льотчик, командир авіаційної групи (військово-транспортної) ВПС України (1993-1994) П.М.Матюхін.*

ДЕНЬ КАЛЕНДАРЯ

25 лютого – 10 березня

3 березня 1954 р. *народився перший заступник командувача Сухопутних військ ЗС України А.С.Пушняков.*

3 березня 1958 р. *народився заступник командувача ПС ЗС України з БП та ВНЗ – начальник управління бойової підготовки ПС ЗС України (2007-2008) О.Л.Харитонов.*

3 березня 1962 р. *народився перший заступник начальника Головного управління ЗС України по роботі з особовим складом ЗС України В.В.Котвицький.*

4 березня 1919 р. *народився Генеральний конструктор ДКБ "МіГ" (1971-1997), академік АН СРСР, двічі Герой Соціалістичної Праці Р.А.Бєляков.*

4 березня 1954 р. *народився начальник Центрального науково-дослідного інституту озброєння та військової техніки ЗС України О.В.Василенко.*

3 березня 1930 р. *народився військовий льотчик, заслужений працівник освіти, начальник Чернігівського ВВАУЛ (1973-1976), заступник командувача 17-ї Повітряної армії (1976-1987) В.Г.Пристромко.*

5 березня 1914 р. *народився керівник НВО "Хартрон", головний конструктор ракетних комплексів (1960-1986), двічі Герой Соціалістичної Праці В.Г.Сергєєв.*

5 березня 1923 р. *народився льотчик-штурмовик, заслужений льотчик–випробувач СРСР В.М.Ізгейм.*

5 березня 1958 р. *здійснив перший політ перший в Радянському Союзі надзвуковий бомбардувальник Як-28, В.М.Волков.*

6 березня 1913 р. *народився радянський льотчик-ас, маршал авіації, перший тричі Герой Радянського Союзу О.І.Покришкін.*

6 березня 1937 р. *народилася перша в світі жінка-космонавт В.В.Терешкова.*

6 березня 1953 р. *народився заслужений льотчик-випробувач СРСР І.В.Вотинцев.*

7 березня 1943 р. *народився військовий льотчик, начальник відділу (бойового застосування та взаємодії морської авіації) командування ВМС ЗС України (1997-1998) В.А.Титаренко.*

7 березня 1945 р. *народився військовий льотчик, заступник Міністра оборони – командувач Військово-Повітряних Сил України (1994-1999) В.М.Антонець.*

7 березня 1950 р. *народився провідний інженер АНТК "Антонов" із експериментальних робіт і льотних випробувань систем літаків О.І.Циганюк.*

7 березня 1953 р. *здійснив перший політ реактивний штурмовик Іл-40, екіпаж В.К.Коккінакі.*

7 березня 1956 р. *народився заступник командувача ПС ЗС України з бойової підготовки та ВВНЗ – начальник бойової підготовки ПС ЗС України В.В.Сідаш.*

8 березня 1961 р. *народився перший заступник командира ПвК "Південь" ПС ЗС України (2004-2007) В.В.Хитренко.*

8 березня 1961 р. *народився голова Державної прикордонної служби України М.М.Литвин.*

8 березня 1964 р. *народився начальник управління особового складу – заступник начальника штабу КПС ЗС України О.С.Лівіцький.*

9 березня 1934 р. *народився перший космонавт планети Ю.О.Гагарін.*

9 березня 1947 р. *народився заступник начальника Генерального штабу ЗС України (1997-2004) П.Й.Процик.*

10 березня 1966 р. *народився начальник озброєння ПвК "Центр" І.В.Климович.*

Моєму дядькові, Ренгачу Сергію Васильовичу, ліквідатору катастрофи на ЧАЕС, присвячується

Повітряна битва під Чорнобилем

Продовження. Початок в №48-49.

З 1 по 31 липня для ЛНК у складі зведених авіаційної групи й загону залучалися 105 льотчиків і 35 одиниць техніки із чотирьох УЦА: Західносибірського, Комі, Українського й УЦАЦ. Наліт 12 ЛА (4 Мі-8, 4 Мі-2, 3 Іл-14, 1 Ан-30) склав 786 год. З 19 екіпажів максимальний наліт по типах ЛА склав: Мі-8 (КПС Сафронов) – 75 год, Мі-2 (КВС Чиженков) – 73 год, Іл-14 (КВС Серьогін) – 57 год, Ан-30 (КВС Каллістов) – 43 год. Крім того, 120 год на радіаційну розвідку налітав екіпаж ВПС-Го Мі-8 (командир екіпажу Тютлін) з Узбекистану, прикомандирований до загону.

У міру зниження інтенсивності польотів цивільної авіації зведена авіаційна група наказом начальника Українського УЦА Горяшка від 28.07.86 була переформована у зведену авіаційну ескадрилью. Підставою для цього стало розпорядження першого заступника міністра ЦА від 10.07.86. №1335. Згідно з наказом, ескадрилья формувалася з екіпажів, прикомандированих з інших УЦА, і переходила в підпорядкування командирові 92-го ЛЗ Куцюку. Командиром зведеної ае призначили Сичова – командира 229-го ЛЗ М'ячковського ВАТ, його заступником – Чернова, командира ланки Мі-8 Печорського ВАТ. Заступником з ІАС так і залишився Сорокін, а помічником командира ае зі штабної роботи став Сахнюк, старший технік ТСУ УТО-8. Місцем базування зведеної ае продовжував залишатися аеродром Київ (Жуляни).

Зведена ае проіснувала до кінця лютого 1987 р., після чого виконання завдань із польотів у зону катастрофи знову лягло на плечі особового складу Київського ВАТ.

Результати діяльності зведених ЛЗ й ае наведені нижче:

Загальний наліт зведених авіаційного загону й ескадрильї в період з 26 квітня по

Показник	Період, місяць, рік								
	28.04-30.06.86	07.86	08.86	09.86	10.86	11.86	12.86	01.87	02.87
Особового складу	**241**	**140**	**89**	**105**	**94**	**90**	**62**	**5**	**14**
Екіпажів	**-**	**19**	**18**	**22**	**22**	**14**	**9**	**1**	**2**
Кількість ЛА	**22**	**12**	**11**	**15**	**12**	**9**	**7**	**1**	**2**
Наліт	**2914**	**787**	**815**	**775**	**593**	**439**	**346**	**18**	**43**

лютий 1987 року склав 8500 год, при цьому виконувалися роботи 23 видів: наліт на радіаційну розвідку склав 3040 год, дезактивацію узбережжя р. Прип'ять і р. Уж – 1745 год, охорону навколишнього середовища – 930 год, лісоавіаційні роботи – 810 год, теплову аерозйомку – 650 год, дезактивацію промзони ЧАЕС – 543 год, активний вплив на хмари – 404 год, патрулювання для ДАІ – 205 год, інші види робіт – близько 180 год.

Таким чином, близько 35% нальоту припало на радіаційну розвідку як у районі ЧАЕС, так і на вилучені від неї території УРСР, РСФСР і БРСР. 20% проведеного в повітрі часу припало на суцільну дезактивацію берегів рік Прип'ять і Уж за визначеним завданням ділянках.

Істотним було й навантаження на екіпажі. Так, у липні-лютому КПС Іл-14 Серьогін (УЦАЦ) налітав 193 год, 203 год – на Ан-12 і Іл-18 КПС Федотов (ДержНДІ ЦА). КПС Іл-14 Кунаєв (УЦАЦ) провів у повітрі тільки за липень 1986 р. 111 год, а екіпаж військового вертолітника Тютліна (Мі-8), що надавався зведеному авіаційному загону, за цей же період – 120 год. У деяких авіаторів наліт у районі ЛНК перевищив 300 годин. Варто відзначити, що, на відміну від екіпажів, що літали на Ка-26, Мі-2, Мі-8 і Ан-2, екіпажі Ан-12, Іл-14, Іл-18 і Ан-30 літали практично цілодобово.

Усього в ліквідації наслідків аварії на АЕС брало участь близько 1000 чол. особового складу різних УЦА й центральних структур МЦА СРСР, у тому числі 350 чол. льотного складу. У тому числі, по Київському УЦА: Київський ВАТ – 153 особи, Заводський – 73, Житомирський – 36, Ужгородський – 19, Миколаївський – 15, Одеський – 11, Полтавський – 10, Чернівецький – 10, Бориспільський – 7, Сумський – 5, Херсонський – 2, плюс 5 чоловік з УТЦ і 2 – з управління Українського УЦА. На жаль, тільки з Київського й Заводського ВАТ з нами немає вже більш ніж по 20 авіаторів-ліквідаторів з кожного.

При дезактивації промислових майданчиків ЧАЕС було використано 1600 тонн спецрозчинів. При цьому підлога Мі-2, що працювали з пилопригнічення в районі 4-го ЕБ, устелявся свинцевими пластинами. Наприклад, розв'язанням подібних завдань займалися екіпажі Бухала і Урсула з Ужгородського ЛЗ, які здійснювали розпилення спеціальних рідин для "зв'язування" радіаційного пилу. Перший з них з 21 по 26 травня виконав 55 польотів на дезактивацію 4-го ЕБ.

Для складання карт радіаційного зараження був виконаний великий обсяг із забору проб повітря, ґрунту, рослинності, представників тваринного світу (звірів і риб) та птахів, попелу масових пожеж. Фахівцями, що доставлялися екіпажами Мі-2 і Ка-26, здійснювався забір проб води й донних відкладань із басейнів рік Прип'ять, Тетерів, Уж, Дніпро, Київського водоймища, дрібних водойм. Ці роботи велися навіть після розпаду СРСР – до кінця 1994 року.

От зміст одного з польотних завдань: зібрати 12 проб води в р.Рось, Сула, Ворскла, Унава, Псел, Хорол, Удай, Тясьмин, Трубеж. Для цього екіпаж брав із собою емальоване відро й 12 літрових скляних пляшок із кришками. Також для забору проб води використовувалася й пластмасова тара. А для того, щоб взяти пробу з певної глибини, тару прив'язували до кінця довгого ціпка, потім, смикаючи за мотузку, прикріплену до пробки, наповнювали її вже під водою Після виконання завдання проби доставлялися в Жуляни, де здавалися фахівцям з радіології.

Що стосується забору проб ґрунту, то, як згадує Киянченко, фахівці, що перебували на борту Ка-26, вказували йому необхідне місце посадки, залишали вертоліт, клали на землю металевий циліндр, били по ньому молотком, а потім діставали його вже наповненим ґрунтом. Потім знову верталися у вертоліт і летіли до нової точки приземлення. І так по кілька десятків разів за один виліт.

Зі спогадів Куцюка дізнаємося, що у процесі ЛНК ученими на карті була намальована азимутально-далекомірна мережа із центром над 4-м ЕБ. У точках перетинання певних азимутів і дальностей на земній поверхні встановлювалися дерев'яні щити, на яких кріпилася марля. Як і у випадку із забором ґрунту, вертоліт підсаджувався в районі щита, стара марля знімалася, вивішувалася нова. Першу упаковували й везли вченим, які потім вивчали по ній ступінь і вид забруднень, склад опадів, що випали, на даній ділянці. А через певний період часу політ "зі збирання марль" по заданих точках знову повторювався.

Перевагою Ка-26 перед Мі-2 і Мі-8 були його малі розміри через відсутність хвостового гвинта, що дозволяло підсаджуватися на майданчики малих розмірів, а іноді просто висіти, лише частково торкаючись шасі земної поверхні.

Тільки до 17.04.1990 кількість проб, відібраних у зоні катастрофи, склала 100000.

Літальними апаратами зведеного загону виконувалися перевезення пасажирів, починаючи з різного роду комісій, включаючи президента МАГАТЕ Г.Брікса (обліт ЧАЕС на Ка-26 з посадками в місцях, що вказуються їм з борту) і представників Урядової комісії, і закінчуючи групами вчених, фахівців і експертів, а також державних та партійних керівників різного рангу.

При необхідності, ними виконувалася евакуація місцевого населення, а також важко поранених і хворих. Крім того, екіпажами МЦА було також вивезено 299 чол., уражених радіацією, і важко хворих фахівців.

Також у задані райони доставлялися різного роду устаткування й прилади.

З бортів літаків і вертольотів велася аерофотозйомка промислового майданчика ЧАЕС, виконувалася геодезична зйомка передбачуваних районів відселення місцевого населення й будівництва житла й рекогносцировка місцевості при прокладанні доріг, ЛЕП і газопроводів.

Також були виявлені з повітря й ліквідовані 40 лісових пожеж. З Мі-8, що несуть ВЗП (виносний зливальний пристрій), здійснювалося обливання водою лісових масивів і окремих населених пунктів з метою попередження пожеж. Вони ж, при необхідності, доставляли по повітрю до осередку загорання пожежних. Крім того, екіпажі цивільних Мі-8 навчали своїх військових колег польотам із ВПЗ, у т.ч. заборам води з висіння і його транспортування. Так, у травні 1986 р. у район катастрофи були відправлено 38 осіб зі складу Ухтинського оаз та 19 – із Сиктивкарської бази авіаційної охорони лісів Мінлісгоспу РСФСР (улітку вони гасили пожежі в 30– і 50-кілометрових зонах від реактора, у середньому до п'яти за день).

Мі-8 залучалися й до різного роду будівельно-монтажних робіт.

Разом зі співробітниками ДАІ на Мі-2 і Ка-26 виконувалося патрулювання доріг з метою забезпечення безаварійного переміщення техніки в район ЛНК. Разом зі співробітниками міліції також здійснювалося патрулювання 30-км зони навколо ЧАЕС з метою недопущення проникнення сторонніх осіб на її територію.

Наземним персоналом було здійснено 5300 обстежень літаків і вертольотів на предмет радіації, при цьому в 293 випадках виконувалася їхня дезактивація. Так, на аеродромі Київ (Жуляни) існував спеціальний майданчик для миття ЛА спецрозчинами.

На базі медичних установ ВАТ розверталися пости медико-дозиметричного контролю льотного складу, усього його пройшли 4565 екіпажів. Однак, як згадують самі льотчики-ліквідатори, по-перше, вітчизняна медицина навіть не могла дати відповідь, а яка ж максимально можлива доза опромінення повинна бути встановлена для льотного складу ЦА? У результаті, зупинилися на 5 рентгенах, подальші польоти пропонувалося виконувати під особисту відповідальність командирів ЛЗ й ВАТ. Особовий склад, звичайно, забезпечувався дозиметрами, однак діапазон їх вимірів був украй малий, тому практично після кожного польоту він зашкалював, тому не давав можливості точно визначити дозу, отриману людиною. Та й підписи в картках доз радіоактивного опромінення вищі чини ставили дуже неохоче, так що хто й скільки одержав радіації, уже не встановити.

Далі буде.

©Дроздов С.В., 2011

ДОСЯГНЕННЯ

Українська медицина здатна на звитяги

Український медик унікальною технологією ставить на ноги дітей із ДЦП

"Людина повинна отримати насолоду від свого життя". Ця формула успіху лікаря Володимира Козявкіна зробила щасливим не лише його, а й десятки тисяч дітей і їхніх батьків в усьому світі. Понад 20 років тому він почав застосовувати свій метод реабілітації хворих на церебральний параліч. Пацієнтів більшало щодня, тож на Львівщині створили спеціальний центр. Тоді, на початку 90-х, в цю справу мало хто вірив.

Але докторові медичних наук Володимиру Козявкіну вдається творити дива: ставити на ноги дітей із ДЦП. І по це диво їдуть у Трускавець з усього світу як розповів ТСН-Тиждень. Школа, вечірки, подорожі недоступні для більшості дітей з ДЦП. Десятки тисяч малюків ховаються у стінах квартир чи лікарняних палат. В Україні – майже двадцять тисяч дітей з церебральним паралічем. Їхня кількість зростає щороку в усьому світі. Але єдиного ефективного методу лікування жодна держава не пропонує.

Метод українського професора відомий як один із чотирьох найефективніших. Лікар приймає десятки тисяч пацієнтів із п'ятдесяти країн світу. Діти, які не могли ходити роками, зараз бігають. "Для мене дуже великим задоволенням є, коли дитина піднімається і починає ходити", – каже лікар. Зауважмо, що неможливо уявити, що відчуває дитина з важким випадком ДЦП. Будь-яка спроба сісти або зробити крок спричиняє пекельний біль, тож бажання змінюватись – нульове. Метод Козявкіна полягає в тому, що йому вдалося поєднати і ігротерапію, і апітерапію, і масажі, і корекцію хребта. Тому центр лікування хворих схожий на величезний конструктор. Приміром, у комп'ютерних іграх дитина, наче солдат-інвалід з відомого фільму, знаходить свого аватара і, поринаючи у віртуальний світ, вчиться реально керувати своїми руками і ногами. Корекція хребта, масаж обличчя, вібропроцедури, апітерапія, лікування за допомогою світла, кольорів і тварин – уся ця мозаїка складає дитину докупи і піднімає на ноги.

Лікування в центрі – недешеве. В Україні бюджетним коштом вже кілька років тут лікуються діти-сироти. Грошима підтримує своїх маленьких громадян влада Швеції, Арабських Еміратів, Кувейту, Катару, Росії. Український лікар хоче навчити іноземних та вітчизняних колег своїй методиці. Його система інтенсивної нейрофізіологічної реабілітації – це один з небагатьох прикладів, коли Україна пропонує на експорт не сировину, а нові унікальні технології.

Адже за 21 рік Україна досягла чимало, і українці змінили свідомість. Аби йти далі – потрібна мобілізація всіх ресурсів, насамперед інтелектуальних.

"Сьогодні все те, що у нас є, – це є атрибути самостійної держави. Але ми маємо розуміти, що розвиток і діалектика завжди передбачає рух вперед і вгору, і чим вище, тим складніше", – каже Володимир Козявкін.

Боротьба та рух уперед – це і є життя, переконаний лікар. Та найголовніше – треба знати, куди саме ти хочеш потрапити.

КУПУЙМО НАШЕ

Українці надають перевагу лікам вітчизняного виробництва

У цьому впевнений голова підкомітету з питань законодавчого забезпечення розвитку фармації Андрій Шипков. За його словами, 67% ліків, які реалізуються в Україні, – це препарати вітчизняного виробництва. Експерт запевняє, що за останні десять років щорічні темпи зростання вітчизняного фармацевтичного ринку склали близько 15% у доларовому еквіваленті. Такі темпи також супроводжувалися скороченням частки ліків національного виробництва. Якщо в 2002 році йшлося про частку препаратів вітчизняного виробництва в 50% від загального ринку, то в минулому вона впала до 34% в грошовому вираженні.

"Але українці вибирають вітчизняні ліки, тому 67% упаковок реалізованих препаратів саме вітчизняного виробництва", – сказав Андрій Шипков, підкресливши, що медикаменти українського виробництва в п'ять разів дешевші за імпортні.

ОФІЦІЙНО

В Україні вперше затверджено клінічний протокол для виявлення та лікування туберкульозу

В Україні вперше затверджено Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги за темою "Туберкульоз", як повідомляє УНІАН Здоров'я.

Про це повідомили у Державній службі України з питань протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу та інших соціально небезпечних захворювань.

Протокол розроблено на підставі адаптованої клінічної настанови "Туберкульоз", рекомендованої як джерело доказової інформації про найкращу медичну практику. Документ є основним медико-технологічним документом, який стане суттєвою допомогою як для фахівців фтизіатричної галузі, так і медичних працівників загальної лікарняної мережі. Його основна ціль – скоординувати дії лікаря у конкретних клінічних ситуаціях, уникаючи помилкових і неефективних втручань у роботі з хворими на туберкульоз та супутні захворювання, зазначається в повідомленні.

Протокол базується на підходах до діагностики та лікування туберкульозу, які рекомендовані ВООЗ (Всесвітньою організацією охорони здоров'я) та NICE (Національним інститутом здоров'я та якості медичної допомоги Великої Британії). Документ створено відповідно до наказу МОЗ України №795/75 від 03.11.2009 "Про затвердження Уніфікованої методики з розробки клінічних настанов, медичних стандартів, уніфікованих клінічних протоколів медичної допомоги, локальних протоколів медичної допомоги (клінічних маршрутів пацієнтів) на засадах доказової медицини (частина друга)".

У Протоколі зосереджено увагу на основних етапах надання медичної допомоги пацієнтам з туберкульозом. Зокрема, протокол скеровує дії лікаря щодо випадків захворювання на туберкульоз із збереженою чутливістю мікобактерії туберкульозу до хіміотерапії; хіміорезистентний туберкульоз, у тому числі мультирезистентний туберкульоз. Протокол призначений для лікарів загальної практики – сімейних лікарів, лікарів-терапевтів та педіатрів дільничних, лікарів-фтизіатрів, лікарів-дитячих фтизіатрів, лікарів медицини невідкладних станів, інших медичних працівників, які беруть участь у наданні медичної допомоги хворим на туберкульоз.

Метою Протоколу є застосування медико-організаційних та лікувально-діагностичних підходів, які відповідають положенням доказової медицини, в процесі надання медичної допомоги хворим на ТБ в Україні, організація медичної допомоги хворим на туберкульоз та супутні інфекції, зокрема ВІЛ-інфекцію, підкреслили в Державній службі з питань протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу.

БУДЬТЕ УВАЖНІ!

Антибіотики та гомеопатичні препарати не вилікують грип

В Україні ще триває період, коли дуже легко захворіти на ГРВІ або ж грип. На сьогодні, за інформацією Центру грипу та ГРВІ МОЗ України, загальні показники захворюваності на грип та ГРВІ не перевищили епідемічні пороги у більшості регіонів України. Цього року в нашій країні циркулюють штами вірусу грипу А-Вікторія, В-Вісконсін, медики не виключають імовірність вірусу А-H1N1-Каліфорнія (так званого "свинячого").

Грип — це висококозаразне вірусне захворювання з можливістю тяжких ускладнень та ризиком смерті. Він має симптоми, схожі з іншими гострими респіраторними вірусними інфекціями (ГРВІ), але є набагато небезпечнішим. Тому перші ж симптоми ГРВІ вимагають особливої уваги.

Найчастішим ускладненням грипу є пневмонія, яка іноді може лише за 4-5 днів призвести до смерті хворого. Серцева недостатність також нерідко розвивається внаслідок ускладнень грипу. Грип дуже легко передається від людини до людини повітряно-крапельним шляхом. У зоні зараження перебувають усі в радіусі 2 метрів навколо хворого.

При появі перших симптомів грипу хвора людина обов`язково повинна залишатися вдома, аби не провокувати ускладнення власної хвороби і не наражати інших людей на небезпеку, смертельну для деяких з них.

Такими симптомами є підвищена температура тіла, біль у горлі, кашель, нежить,біль у м`язах. З будь-якими з цих симптомів не варто виходити з дому навіть заради візиту до лікаря – його слід викликати додому. Призначене лікарем симптоматичне лікування у домашніх умовах може бути достатнім для одужання.

Якщо стан хворої людини погіршується, не зволікайте з госпіталізацією.Викликати "швидку" чи терміново звернутися безпосередньо до лікарні необхідно, коли у хворого сильна блідість або посиніння обличчя, затруднення дихання, висока температура тіла, що довго не знижується, багаторазове блювання та випорожнення, порушення свідомості — надмірна сонливість чи збудженість, болі у грудній клітці, домішки крові у мокроті, падіння артеріального тиску.

Якщо дотримуватись певних правил, можна з легкістю уникнути хвороби. Для цього потрібно уникати скупчень людей, аби зменшити вірогідність контактів із хворими людьми. Користуватися одноразовими масками при необхідності, щоб захистити себе чи оточуючих від зараження. Важливо пам`ятати, що у будь-якому випадку маску потрібно замінити, як тільки вона стане вологою чи забрудниться. Найкраще користуватися стандартними хірургічними масками. Регулярно провітрювати приміщення і робити вологе прибирання: як у помешканні, так і в робочих приміщеннях, щоб не залишати навколо себе живі віруси й бактерії, що можуть залишатися активними впродовж годин після перебування у приміщенні хворої людини. Повноцінно харчуватися, висипатися, уникати перевтоми. Мати чисті руки: інфекція потрапляє в організм через рот, ніс та очі, яких ви час від часу торкаєтесь руками.

Усі засоби профілактики грипу мають особливе значення для людей, які належать до груп ризику. Це діти до 5 років (особливо — діти до 2 років), вагітні жінки, люди віком від 65 років, люди з надмірною вагою, хворі на діабет, хворі на хронічні серцево-судинні захворювання, хворі на хронічні захворювання легенів, люди з іншими тяжкими хронічними захворюваннями та ті, що перебувають на імуно-супресивній терапії. Для цих людей грип становить особливу загрозу, оскільки стан їхнього організму суттєво зменшує шанс одужати без ускладнень, а часто — вижити.

Лікувати грип можна за допомогою препаратів з доведеною активністю проти вірусу грипу – лише вони здатні припинити його розмноження в організмі. Вчасне використання противірусних препаратів за призначенням лікаря здатне скоротити період хвороби, полегшити її перебіг та запобігти розвитку ускладнень.

Вживаються препарати, які полегшують стан хворого, пом`якшуючи симптоми – жар, нежить, біль у горлі, кашель, головний біль та біль у м`язах. Однак зловживати цими препаратами і застосовувати їх без призначення лікаря не слід. Народні засоби для пом`якшення симптомів та загальної підтримки організму, наприклад розтирання горілкою, споживання цибулі з часником чи ехінацеї, неефективні проти грипу самостійно, але можуть використовуватись як допоміжні. Втім, зловживати ними також не слід.

Під час грипу необхідно пити багато рідини. Їжа повинна бути легкою і нежирною, однак примушувати хворого їсти не потрібно.

Важливо знати, що грип не лікується за допомогою:

антибіотиків. Вони не створюють жодної протидії вірусам, оскільки призначені виключно для боротьби з бактеріальними інфекціями. Вживання антибіотиків не за призначенням лише ускладнить боротьбу з хворобами у майбутньому. Антибіотики можуть використовуватися для лікування таких ускладнень грипу, як пневмонія й бронхіт, тощо;

гомеопатичних препаратів. Немає жодних науково обґрунтованих доказів їхньої ефективності проти вірусу грипу, тому в усьому світі вони не рекомендовані для лікування будь-яких небезпечних для життя інфекцій, в тому числі й грипу;

імуностимуляторів, імуномодуляторів. Немає жодних науково обґрунтованих доказів їхньої ефективності проти вірусу грипу. Водночас їхня дія під час хвороби може за певних умов навіть виявитися шкідливою;

народних засобів. Лікування виключно народними засобами є неефективним і небезпечним, оскільки ніякі трав`яні відвари, чаї та настоянки на вірус грипу не діють. Однак народні засоби можуть згодитися для пом`якшення симптомів.

ФІЗИЧНА ПІДГОТОВКА

ХУПС порадував ГІМО спортивним святом

В Харківському університеті Повітряних Сил імені Івана Кожедуба в рамках інспектування Головною інспекцією Міністерства оборони України відбулося спортивне свято.

Під час заходу офіцери та курсанти університету були перевірені з фізичної підготовки, а саме – з бігу на 3,2 та 1 кілометр відповідно до вікової групи.

За підсумками змагань, з кращого боку були відзначені підполковник Ігор Будур (1 км), майор Олександр Калуцький (2 км) та капітан Сергій Рязанцев (3 км).

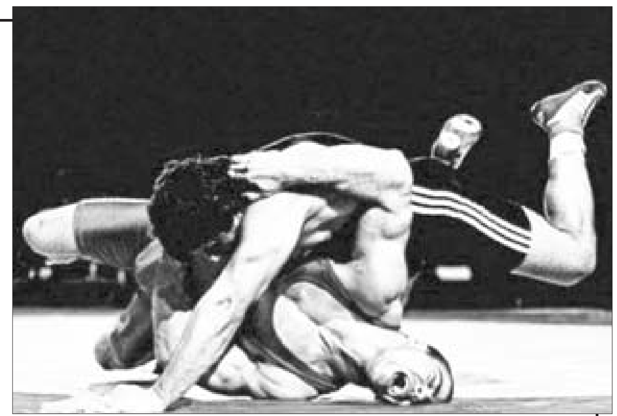
Крім цього, військовослужбовців перевірили зі знання положень Статутів Збройних Сил України, вогневої, мобілізаційної та стройової підготовок.

Дмитро Чалий. м.Харків.

БОРОТЬБА

В Києві, на базі Палацу спорту, завершився XIX міжнародний турнір з вільної боротьби, присвячений видатним українським борцям і тренерам, в якому взяли участь спортсмени з 19 країн світу.

Четверо армійців-борців представлятимуть країну на чемпіонаті Європи

Високий рівень на турнірі продемонстрували представники команди майстрів з єдиноборств Центрального спортивного клубу Збройних Сил України (старший тренер майор Андрій Парталян).

Так, армійські борці вибороли 4 бронзові медалі (солдат-контрактник Юрій Леденьов (55 кг), прапорщик Євген Хавілов (60 кг), представник спортивного активу ЦСК ЗС України Андрій Нагорний (74 кг), працівник Збройних Сил України Павло Олійник (96 кг).

За результатами виступів планується, що четверо армійців-призерів представлятимуть країну на чемпіонаті Європи, який пройде в Тбілісі.

МІНІ-ФУТБОЛ

Головний кубок "Офіцерських стартів" знову у господарів

У Національному університеті оборони України відбувся щорічний турнір з міні-футболу "Офіцерські старти", який вже традиційно, а саме четвертий рік поспіль, проводиться напередодні чергової річниці виведення Радянських військ з Афганістану і присвячується вшануванню учасників бойових дій на території інших держав.

Так, цьогоріч участь в змаганнях взяли одразу дев'ять команд, серед яких, крім господарів, були збірні команди Генерального штабу, Командувань видів, Повітряного командування "Центр" та інші.

Старший викладач кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту навчально-наукового центру фізичної підготовки та спортивно-оздоровчих технологій Національного університету оборони України підполковник Олександр Петрачков підкреслив, що кількість учасників змагань щороку зростає.

– У 2010-му, коли ми вперше проводили змагання, участь у них брали лише чотири команди. Минулого року наші стіни приймали вже сім колективів, а цього року – дев'ять, – каже Олександр Петрачков.

Така тенденція цілком зрозуміла, адже про змагання щороку дізнається дедалі більше любителів поганяти м'яча.

– Треба віддати належне організаторам турніру за проведення у стінах головного військового навчального закладу змагань такого рівня, а саме – керівництву НУОУ і безпосередньо головному ініціатору ідеї започаткування "Офіцерських стартів" учаснику бойових дій в Афганістані, начальнику навчально-наукового центру фізичної підготовки та спортивно-оздоровчих технологій – заступнику Голови спортивного комітету Національного університету оборони України полковнику Юрію Фіногенову, – зауважив капітан команди Командування Повітряних Сил полковник Володимир Коваль.

У підсумку, як і передбачалося, турнір виявився напруженим і цікавим для глядачів та учасників. Що ж до участі у змаганнях колективу Командування Повітряних Сил, то, на думку суперників і організаторів, їм просто не щастило. "Чемпіоном першого тайму" – жартома прозвали суперники і організатори турніру вінничан. Провівши п'ять зустрічей, вони кожен з перших таймів впевнено вигравали і лише один раз пішли на перерву з нічийним рахунком. Тотальне невезіння у другій половині поєдинків зіграло з командою полковника Володимира Коваля злий жарт. У підсумку його колектив посів восьме місце серед усіх учасників і став другим у протоколі серед видів Збройних Сил, пропустивши на першу сходинку п'єдесталу збірну Сухопутних військ.

Переможцями змагань цього року вкотре стала команда Національного університету оборони України, друге місце виборола збірна Генерального штабу ЗС України, а третє – гравці Командування Сухопутних військ ЗС України.

Підводячи підсумки, полковник Юрій Фіногенов зазначив, що цьогорічні "Офіцерські старти" пройшли динамічно, видовищно і цікаво. Усі, без винятку, команди продемонстрували спортивний характер і жагу до перемоги.

– Мета нашого турніру – згуртувати навколо наших спортивних змагань колективи видів ЗС України, і в ігровій залі "з'ясувати стосунки", закласти міцний і дружній фундамент навколо спортивних дебатів і разом вшанувати учасників бойових дій на території інших держав. Я вважаю, що цієї мети ми досягли, – підкреслив полковник Юрій Фіногенов.

Андрій Агєєв.
Фото Ігоря Марущака.

ФЕХТУВАННЯ

Спортсмени Збройних Сил України у складі національної збірної в черговий раз відзначилися в німецькому Ханденхаймі. "Золото" в рамках командного Кубка Європи з фехтування вибороли представники команди майстрів з фехтування Центрального спортивного клубу Збройних Сил України.

Армійський фехтувальний тріумф в Ханденхаймі

Сержант служби за контрактом Віталій Медведєв та працівник Збройних Сил України Євген Макієнко разом з партнерами по команді виявилися кращими у майстерності володіння шпагою, здолавши у фіналі швейцарців.

А декількома днями раніше "золото" етапу Кубка світу в особистій першості в Ханденхаймі вибороз лейтенант 95-ї групи спортсменів Управління спорту Міністерства оборони України Богдан Нікішин.

БІАТЛОН

П'ять медалей від дівчат

На чемпіонаті світу, який закінчився 17 лютого, було розіграно 11 комплектів нагород. Україна завоювала п'ять медалей на чемпіонаті світу з біатлону. Усі нагороди дісталися дівчатам.

11 медалей завоювали норвезькі спортсмени, ставши абсолютними лідерами. Йдеться про три золоті медалі в естафетних перегонах. Дві – у Еміля Свендсена, дві – у Тури Бергер, одна – у Тар'єя Бьо. Причому, у Свендсена – ще одна "бронза", а в Бергер – ще два "срібла".

Друге місце за кількістю нагород дісталося Франції. Лідер сезону Мартен Фуркад добув "золото" в індивідуальній гонці, а також два "срібла" в інших змаганнях. Крім того, у французів – ще два "срібла" в чоловічій і змішаній естафетах. Що стосується українських спортсменів, то вони повторили свій найкращий показник на чемпіонатах світу і можуть похвалитися тим, що завоювали п'ять медалей. Відмітимо, що усі нагороди дісталися тільки дівчатам. Віта Семеренко завоювала "бронзу" в спринті, Олена Підгрушна – "золото" в спринті і "бронзу" в переслідуванні, а Валентина Семеренко – "бронзу" в індивідуальній гонці. Ті ж спортсменки за участю Юлії Джими здобули "срібло" в естафеті.

Сторінку підготував Юрій Ігнат.

ЗАСНОВНИК:
МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
Свідоцтво про державну реєстрацію видання: КВ 17301-6071ПР від 17.12.2010 р.
Передплатний індекс 22242.
Газета видається з 27.08.1999 р.
ВІДДРУКОВАНО У
ТОВ "Прес Корпорейшн Лімітед".
м.Вінниця, вул. Чехова, 12 А,
тел. (0432) 55-63-97

КОНТАКТИ:
21007 м. Вінниця,
вул. Червоноармійська, 105
тел: 067-587-02-96,
0432-59-62-26,
факс: 0432-59-60-48
Електронна адреса:
krula_ukr@ps.mil.gov.ua
krula_ukr@ukr.net

Дизайн та верстка:
С. Клименко, Н. Ярмілко.
Літературний редактор: О. Уретій.
Черговий по номеру: О. Олехнович.
Перший редактор
Сергій Свенцицький.
Тир. 5236 (на місяць) Зам. №132207.
ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР
М. ПОПЛАВСЬКИЙ

ВІДПОВІДІ НА СКАНВОРД У № 7

СУДОКУ

	5				8		7	6
1						8		
4		7	2					
		5		8				7
	6			3			8	
8				1		2		
					5	9		8
		1						5
5	2		9				4	

АВТОДРОМ

BMW представила хетчбек 3-series

Компанія BMW офіційно представила хетчбек 3-series GT. Повноцінний дебют моделі відбудеться в березні нинішнього року на автосалоні в Женеві. Габаритна довжина універсалу – 4624 міліметри, висота – 1429 міліметрів, ширина – 1811 міліметрів, колісна база – 2810 міліметрів. А це говорить про те, що новинка стала більшою не лише за седан, а й універсал 3-series.

Більші розміри дозволили збільшити вільний простір для ніг задніх пасажирів на 70 міліметрів і об'єм багажника до 520 літрів. Задній диван має три окремі частини і складається в пропорції 40:20:40. Спинки задніх сидінь можна регулювати – існує 15 положень, а кут нахилу може змінюватися на 19 градусів. При необхідності спинки можна встановити вертикально. Багажний відсік 3-series GT одержав спеціальні фіксатори й гачки для кріплення багажу, додатковий відділ для зберігання речей під підлогою.

Моторна гама BMW 3-series GT включить у себе три бензинові і два дизельні двигуни. Бензинові силові агрегати представлені у версіях 335i, 328i і 320i. Найпотужніша – трилітрова турбірована "шістка" на 306 кінських сил і 500 Нм обертального моменту, яка набере "сотню" за 5,7 секунди. Максималку обмежать електронікою на позначці у 250 кілометрів за годину. Найдоступніший бензиновий мотор – 184-сильна дволітрова "четвірка" із динамікою 7,9 секунди до "сотні". При цьому витрата пального складе 6,6 літра на 100 кілометрів пробігу. Найпотужніший "дизель" продукує 184 кінські сили й 380 Нм обертального моменту, найменший – 143 та 320 Нм відповідно. У першому випадку розгін до "сотні" займе вісім секунд, у другому – 9,7 секунди. У стандартному оснащенні хетчбек з будь-яким двигуном укомплектують шестиступінчастою механічною коробкою передач і заднім приводом. Восьмидіапазонний "автомат" пропонуватиметься як опція. Також оційною буде система повного приводу xdrive.

3-series GT одержав спеціальну заслінку в нижній частині переднього бампера, що знижує опір повітря близько коліс, а також отвору за передніми арками, які відводять із них повітря. Також у хетчбека з'явилося активне заднє антикрило, яке активується на швидкості понад 110 кілометрів в годину. Хэтчбек 3-series спочатку представлять у трьох варіантах виконання: Sport Line, Luxury Line і Modern Line. У липні до них приєднається пакет M Sport.

Сергій Клименко.
"Крила України".

ЦІКАВО

Цьогорічного "Золотого ведмедя" здобула Румунія

Фільм "Поза дитини" румунського режисера Каліна Пітера Нецера здобув головний приз міжнародного кінофестивалю в Берліні.

Стрічка розповідає історію про юнака, який насмерть збив хлопчика, суттєво перевищивши дозволену для міських вулиць швидкість. Його очікує позбавлення свободи, але сюжет починає набирати обертів після того, як у справу вирішує втрутитися матір злочинця.

Це лише третій фільм у доробку режисера і його перша серйозна нагорода.

Приз за кращий сценарій журі на чолі із китайським режисером Вонгом Кар-Ваєм присудило фільмові "Опущена завіса". Ця стрічка була однією із найочікуваніших на кінофорумі, оскільки її співавтор Ждафар Панахі, засуджений за антиурядову пропаганду, перебуває під домашнім арештом на батьківщині в Ірані із 2010 року.

Кращим режисером цьогорічного фестивалю став американець Девід Гордон Грін, який брав участь із фільмом "Повелитель лавин".

Кращим актором визнали Назіма Мужича за фільм боснійського режисера Даніса Тановича "Епізод із життя збирача металу", який також нагородили призом "Срібний ведмідь". Краща акторка – Поліна Гарсія, яка знялася у фільмі "Глорія".

Приз за визначні художні досягнення отримав Азіз Жамбакієв, оператор фільму "Уроки гармонії".

Один із найвпливовіших кінофорумів Європи, Берлінський кінофестиваль, цього року тривав із 7 по 17 лютого і відзначився присутністю великої кількості зірок кіно.

На цьогорічній червоній доріжці Берлінале побували Ен Хетевей, Ніколас Кейдж, Кетрін Деньов, Джуд Лоу та Мет Деймон, який знявся у картині Гаса Ван Сента "Земля обітована" – про супереччливу технікy видобутку сланцевого газу.

Участь у основному конкурсі брали 19 повнометражних стрічок, в числі яких – нові роботи російського режисера Бориса Хлебнікова і Стівена Содерберга.

Критики зазначали, що цього разу на фестивалі добре представлена Східна Європа – 6 із 19 конкурсних картин зняті авторами із цього регіону.

До конкурсної програми фестивалю не потрапив жоден український фільм, але цього року Україна вже всьоме брала участь у кіноринку в рамках Берлінале, де представила кілька нових фільмів та відреставровані твори класичного кінематографу.